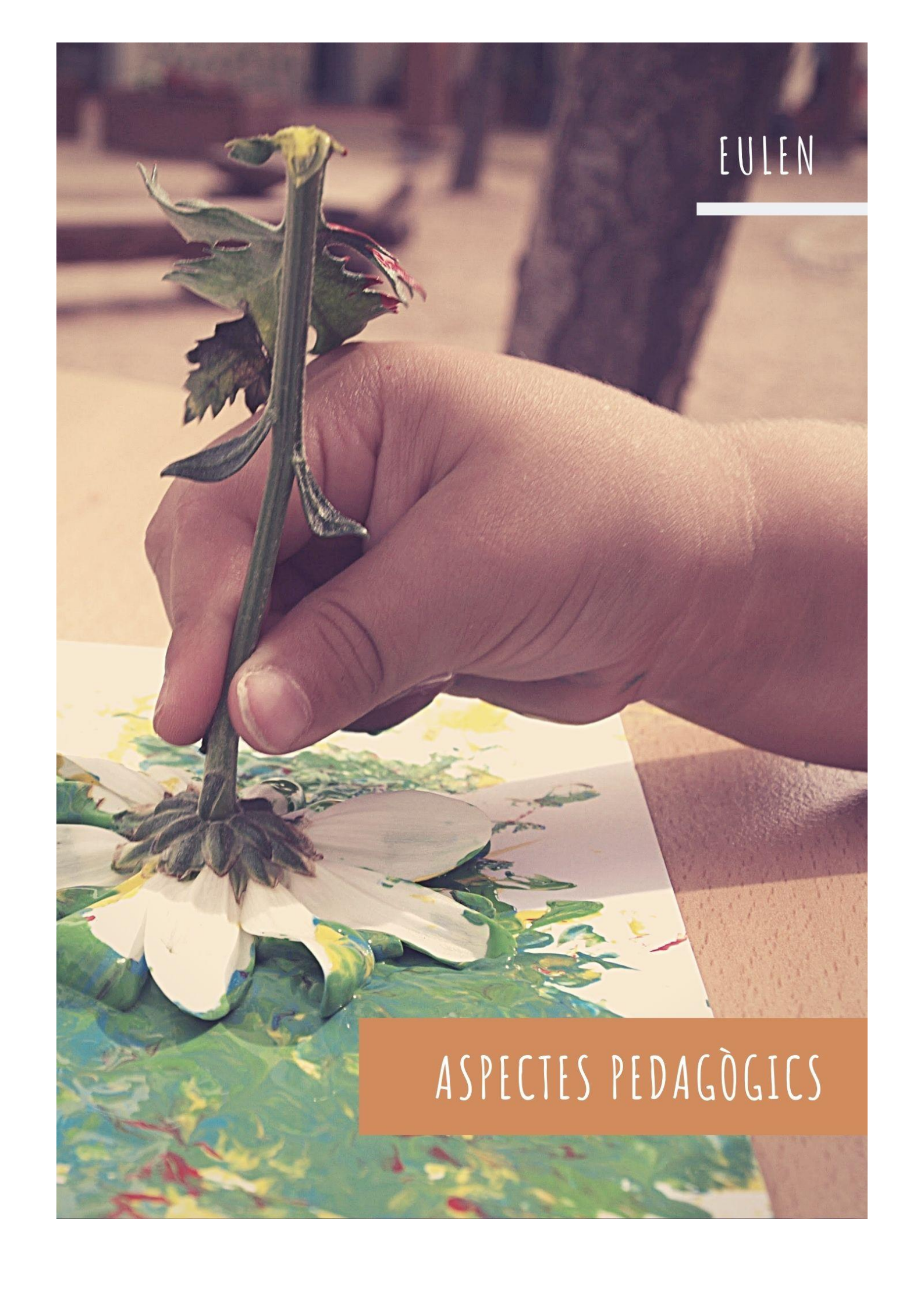

A close-up photograph of a person's hand holding a green flower stem with a small yellow bud at the top. The hand is positioned over a painting of a white flower with a green base, which is resting on a wooden surface. The background is blurred, showing more of the wooden surface and some greenery.

EULEN

ASPECTES PEDAGÒGICS

ÍNDEX

1: PROPOSTA DE PROJECTE DE GESTIÓ PEDAGÒGICA	3
1.1 JUSTIFICACIÓ DEL PEC	3
2: PRINCIPIS PEDAGÒGICS I OBJECTIUS	4
2.1 PRINCIPIS PEDAGÒGICS I D'INTERVENCIÓ	4
2.1.1 marc normatiu	4
2.1.2 principis pedagògics	5
2.2 objectius	8
2.3 concepció de la nostra acció educativa	10
2.3.1 paper de l'adult i del professional	11
2.3.2 les relacions entre iguals	12
2.3.3 context educatiu	12
2.3.4 criteris metodològics	13
3: CONCRECIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT DEL CURRÍCULUM	14
3.1 CARACTERÍSTIQUES DELS INFANTS 0-3	15
3.2 competències de l'etapa	16
3.3 objectius de cicle	17
3.4 concreció dels continguts curriculars	0
	5
3.5 l'avaluació	0
3.5.1 l'aprenentatge: la clau	0
4: CARACTERÍSTIQUES DE L'ENTORN SOCIAL, CULTURAL I SOCIOLINGÜÍSTIC	2
4.1 l'entorn	2
4.2 el projecte lingüístic de centre	2
4.2.1 l'ús de la llengua a l'escola	3
4.2.2 objectius generals del projecte lingüístic	4
5: ATENCIÓ A LA DIVERSITAT DE L'ALUMNAT	5
5.1 L'ESCOLA INCLUSIVA	5
5.2 TRACTAMENT DE LA DIVERSITAT	5
5.3 ATENCIÓ A LES NECESSITATS EDUCATIVES ESPECÍFIQUES	7
5.3.1 objectius d'atenció a infants amb nee	9
5.3.2 les adaptacions curriculars	9
6: SERVEIS	11

6.1 servei escolar	11
6.1.1 procés educatiu de l'infant	11
6.1.2 metodologia.....	13
LES RELACIONS ENTRE IGUALS	17
L'ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS	17
ESTANCES	20
6.2 servei DE MENJADOR.....	22
6.2.1 l'alimentació	22
6.2.2 el descans.....	24
6.2.3 objectius del servei de menjador.....	25
6.2.4 metodologia.....	26
6.2.5 sistema de coordinació en cas d'intoleràncies o al·lèrgies	26
.....	27
.....	28
6.3 servei D'ACOLLIDA I PERMANÈNCIA	28
7: CRITERIS EN RELACIÓ AL PERSONAL	28
7.1 CRITERIS EN RELACIÓ AL PERSONAL	28
7.1.1 ORGANITZACIÓ DEL PERSONAL I LA COMUNITAT EDUCATIVA	28
7.1.3 pla de formació.....	31
7.1.4 pla de seguretat i salut.....	32
7.2 CRITERIS EN RELACIÓ AL CENTRE.....	33
7.2.1 espais	33
7.2.3 el temps a la llar d'infants.....	37
7.2 pla d'acollida infants i famílies.....	39
7.2.1 Criteris de participació de les famílies	41
7.2.2 Pla de comunicació amb famílies.....	41
7.2.3 Espais formals i informals de relació família/escola	42
8: TREBALL EN XARXA	44
8.1 CONCEPTE DEL TREBALL EN XARXA	44
8.2 XARXA ENTRE FAMÍLIES	45
8.3 XARXA SOCIOEDUCATIVA	45
8.4 XARXA SOCIO SANITÀRIA.....	46
8.5 XARXA SOCIOCULTURAL	47
8.6 COORDINACIÓ AMB ALTRES ENTITATS I EQUIPAMENTS.....	48

1: PROPOSTA DE PROJECTE DE GESTIÓ PEDAGÒGICA

1.1 JUSTIFICACIÓ DEL PEC

Per l'elaboració d'aquesta proposta de projecte educatiu ens hem basat en les bases legals corresponents, especialment el Decret 95/2022, de l'1 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments del primer cicle d'educació infantil.

Pel que fa referència a les ràtios d'infants a l'aula venen determinades per normativa de la Llei d'Educció de Catalunya (LEC) del 10 de juliol de 2009 que regula els principis generals de l'Educació infantil i estableix aquesta com una etapa educativa amb estructura pròpia.

Finalment l'organització de les aules es farà d'acord amb la Normativa Vigent seguint amb caràcter referencial el Reial Decret 132/2010 del 12 de febrer que regula els requisits mínims dels centres docents no universitaris que imparteixen l'ensenyament de règim general.

El projecte educatiu (d'ara en endavant PEC) recull l'orientació, els principis i els valors ideològics i pedagògics que conformen l'acció educativa. Constitueix un marc per a l'actuació coordinada de tots els membres de la comunitat educativa ja que defineix la personalitat del centre.

Els trets d'identitat del centre fan referència a la concreció dels principis educatius i valors ideològics que consensuen els membres de la comunitat educativa i que manifesten un posicionament en front de certs temes d'importància educativa sobre els quals no hi pot haver interpretacions diferents en un mateix equip educatiu.

La nostra Llar, d'acord amb la seva autonomia pedagògica i organitzativa ha elaborat un projecte educatiu en el qual es concreten els principis pedagògics i organitzatius, els valors, els objectius i les prioritats d'actuació. Així mateix i hem inclòs:

- La concreció per al desenvolupament del currículum.
- Les característiques de l'entorn social, cultural i sociolingüístic
- Els criteris d'ús de la llengua catalana en el centre.
- Els criteris de no-discriminació i d'inclusió educativa.
- Els criteris per a l'atenció a la diversitat de l'alumnat.
- La concreció dels criteris metodològics, organitzatius i de seguiment i observació de l'infant.
- L'organització de l'horari escolar, que inclourà les mesures per a l'acolliment i l'adaptació dels infants.
- La concreció dels mitjans de relació amb les famílies.

L'objectiu és el de construir una llar d'infants feta a mida, en funció de les característiques dels infants i les famílies que la constitueixen així com també de l'entorn en el que ens trobem.

2: PRINCIPIS PEDAGÒGICS I OBJECTIUS

2.1 PRINCIPIS PEDAGÒGICS I D'INTERVENCIÓ

2.1.1 MARC NORMATIU

Aquest PEC és el referent del centre, on es descriu la pròpia identitat, els objectius, l'orientació de les activitats i la seva finalitat és donar sentit a l'aprofitament educatiu.

A més mostra i exposa les característiques socials i culturals del context escolar, preveu les necessitats educatives de l'alumnat i mostra un dels criteris principals a la no discriminació: inclusió educativa, coeducació i atenció a la diversitat.

La elaboració del PEC serà conjunta entre tot l'equip educatiu. La revisió i millora del document es farà anualment, o en conseqüència, sempre que es produeixi algun canvi en la normativa.

L'Ajuntament marcarà les línies estratègiques i les directrius municipals per a l'aprovació i revisió periòdica del PEC.

Destinatari:

Tota la comunitat escolar i l'ajuntament seran coneixedors/es d'aquest document, per tant, els hi facilitarem. És molt important que les famílies coneguin bé el contingut del PEC del seu centre ja que és on es defineixen les línies generals que han de ser coherents amb tot en el que al centre es faci. Els professionals que treballen al centre coneixeran el projecte Educatiu.

Moments i vies d'exposició del PEC:

- En el moment de la matrícula s'informarà del projecte educatiu del centre i es faran unes pinzellades perquè es facin una idea del desenvolupament i organització del centre.
- A la reunió de principi de curs grupal se'ls explicarà l'existència dels documents i de la possibilitat de llegir-los.
- Al llarg del curs, al tauler informatiu del vestíbul hi haurà un document on s'informa de l'existència dels documents i la possibilitat d'agafar-los per informar-se.
- Pàgina web de la llar d'infants

Aquest PEC està basat en la **normativa** següent:

- Llei Orgànica 2/2006 (LOE), de 3 maig, d'Educació. Títol I, capítol 1: article 12, 13, 14 i 15.
- Llei 12/2009 (LEC) del 10 de juliol, d'educació de Catalunya.
- Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.
- Decret 282/2006 de 4 de juliol pel qual es regula el 1er cicle d'educació infantil.
- Decret 101/2010, de 3 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments del primer cicle de l'educació infantil.
- Decret 95/2022, de l'1 de febrer 2023, renovació del currículum infantil.

2.1.2 PRINCIPIS PEDAGÒGICS

Les nostres llars d'infants d'Òdena es sustenten en el següents principis pedagògics:

La implicació de les persones que formen part de l'entorn de l'infant per tal d'afavorir en el seu creixement i desenvolupament com a individu social, entenent l'educació com a procés global entre escola, família i entorn.

La formació i el creixement de l'individu es realitza en societat. Aquesta ha de ser agent potenciador de les seves capacitats individuals i socials per tal de generar actituds solidàries i igualitàries envers ella mateixa. Una escola de tots i per a tots, és a dir, que no exclou ningú, que és oberta i participativa en la dinàmica general i en les actuacions concretes a cada realitat escolar, tot creant un model de diàleg i participació de tots els agents educatius.

El treball en xarxa ens dóna eines per tal de complementar la nostra feina i contribuir conjuntament a la millora en la qualitat de vida de la societat.

El pluralisme i els valors democràtics sota el respecte i no discriminació de qualsevol concepció filosòfica del món i de qualsevol ideologia política, estimulants els valors de convivència.

L'acceptació de totes les persones sense fer discriminacions per raons de naixement, raça, sexe, religió, ideologia, situació personal o familiar. Preservar la intimitat de les persones i no divulgar ni utilitzar informacions personals per a cap finalitat sense l'autorització dels interessats o tutors en cas de ser menors.

El desenvolupament dels infants i les seves famílies en tots els seus àmbits, amb garanties d'igualtat i solidaritat.

Amb la promoció de la llibertat, la tolerància i la solidaritat com a valors fonamentals en una societat democràtica, amb el conseqüent respecte als drets i les llibertats fonamentals i l'obertura, la participació i la democratització en tots els nostres àmbits d'actuació.

L'educació que respecta i parteix dels interessos i inquietuds dels infants i de les seves famílies.

La necessitat de partir del bagatge d'experiències dels infants per garantir la seva plena adaptació en la vida del centre i per potenciar els aprenentatges que els siguin significatius.

Posarem l'accent en la importància dels processos per arribar als aprenentatges i no en el coneixement final. En l'habilitat per a la resolució dels problemes i en la manera d'arribar a aquesta solució tant pel que fa a continguts cognitius com a les relacions interpersonals.

Una atenció educativa de qualitat ha de potenciar la participació de les famílies a la llar i en aquells aspectes que poden incidir en el creixement i desenvolupament dels seus fills i les seves filles. Per tant, cal que les famílies i l'equip educatiu s'impliquin en un projecte comú de centre.

Una escola de qualitat que garanteixi l'intercanvi entre les diferents persones: infants, famílies, educadors, que conformen la vida del centre. Per això, cal insistir en el lligam amb la realitat de l'entorn, en l'adequació a les necessitats horàries familiars i, tot i que cada grup d'infants compti amb un educador o educadora de referència, en la conveniència de crear en el centre un ambient que permeti l'intercanvi entre adults i infants de manera que tots siguem partícips del funcionament global de la Llar.

El joc és l'activitat fonamental en la vida dels petits, és la construcció de la pròpia personalitat. Quan els nens juguen estan investigant i comprenent totes aquestes coses que els serviran per poder entendre com són els altres, com són ells i com funcionen les coses.

També amb la investigació de materials que tinguin diverses possibilitats manipulatives, sensorials i cognitives.

La llar d'infants com a transmissora dels diferents fets culturals.

Hem de poder oferir un ventall ampli de fets culturals perquè els nostres infants puguin aprendre a gaudir, interpretar i cultivar les diferents manifestacions de la cultura que estiguin al seu abast.

L'atenció a la diversitat, potenciant el desenvolupament de les capacitats i no de les limitacions de les persones.

Des del respecte i la formació amb unes eines i estratègies adequades caldrà atendre els infants amb necessitats educatives específiques per tal d'aconseguir el seu desenvolupament en un marc positiu i segur.

Partir de la diversitat com una riquesa i una oportunitat on tothom hi tingui el seu lloc, on la cooperació superi la competitivitat i on tothom sigui acceptat com un membre valuós per arribar a assolir una igualtat d'oportunitats.

L'arrelament de la llar d'infants al medi socio-natural més immediat i a la realitat i cultura del seu entorn.

Utilitzarem el català com a llengua pròpia de les llars i la promoció de la llengua i de la cultura catalanes en el seu marc d'intervenció.

Potenciarem el coneixement d'altres cultures especialment la dels usuaris de l'escola per tal d'enriquir-nos i prevenir l'exclusió social amb el coneixement i l'acceptació de les diferències.

Una escola inclusiva en la que totes les accions, tant amb els alumnes com amb les seves famílies, tenen en compte les diferents realitats amb l'objectiu d'incloure'ls en el projecte educatiu comú oferint-los igualtat d'oportunitats.

L'educació és intencional i, per tant, planifiquem, programem i avaluem la nostra acció educativa.

Coordinació pedagògica de l'equip educatiu. Un model de qualitat amb una línia pedagògica coherent. Això implica la coordinació, el debat i la presa de decisions conjuntes. Una llar d'infants innovadora, amb esperit de recerca que ajudi a definir cada cop millor l'actuació pedagògica, que faci referència també a la revisió constant de programes i actuacions i que signifiqui un impuls constant de treball.

Els principis bàsics que defineixen la Llar Municipal Rural d'Òdena són:

- **PUBLICA:** Sostinguda amb fons públics, atén la pluralitat social i ofereix igualtat d'oportunitats
- **DEMOCRÀTICA:** Fonamentada en el diàleg, la participació, la informació, la transparència i la implicació dels agents educatius (família, professorat i administració)
- **INTEGRADORA:** Atén les necessitats específiques dels infants que ho necessiten i ajuda a compensar les desigualtats.
- **INCLUSIVA:** Entén la diferència com un fet positiu, en cap cas hi haurà discriminació per raons de naixement, raça, sexe, religió, opinió i circumstància personal o social, ni barreres arquitectòniques.
- **INTEGRAL:** Contribueix en el desenvolupament total de les capacitats de cada infant
- **RENOVADA:** Accepta totes les corrents pedagògiques innovadores entre les quals es destaca aquelles que desenvolupin al màxim les capacitats dels infants. Formació permanent per part de l'equip educatiu
- **QUOTIDIANA:** Dóna importància als hàbits i l'autonomia de l'infant. La pedagogia de la vida quotidiana és l'eix vertebrador ja que respecta el ritme d'aprenentatge dels infants.
- **RESPECTUOSA AMB LA DIVERSITAT:** Reconeix el valor de les diverses cultures, potencia el coneixement i el respecte vers els altres, i tracta de manera individual els infants segons les seves necessitats i capacitats
- **ESCOLA OBERTA AMB L'ENTORN:** Oberta al municipi i coneixedora de la realitat social i cultural que l'envolta.
- **COEDUCADORA:** Les famílies són el principal agent d'educació dels seus fill/es; la relació, la comunicació, l'intercanvi i la participació a l'escola són claus.
- **COEDUCADORA:** Vetlla per un desenvolupament individual i una convivència equilibrada entre ambdós sexes, potenciant l'escolarització mixta per a la igualtat entre nens i nenes, per tal que això no sigui motiu de discriminació ni d'inhibició enfront de cap tipus d'aprenentatge.
- **ACONFESSIONAL:** Respectuosa amb les diferents creences però aliena a les pràctiques doctrinàries, i que articula convivència social sobre l'eix d'un conjunt de valors cívics àmpliament.
- **CATALANA:** La llengua catalana és la llengua base d'aprenentatge i la llengua vehicular en totes les activitats i comunicacions
- **SINGULAR:** Vetlla per oferir diferents recursos d'expressió artística, literària i musical

A més, fruit d'un procés de reflexió amb l'equip educatiu de les llars d'infants rurals d'Òdena, considerem els següents valors adequats per educar als infants, sent flexibles en l'organització de les propostes d'activitats i el respecte dels drets de totes les persones que intervenen en l'activitat educativa.

- **RESPECTE A UN MATEIX I ALS ALTRES:** Propiciem la consideració d'un mateix i de l'altre, admetent les diferents opinions en un clima sincer, cordial i honest.
- **AUTONOMIA:** Potenciem el desenvolupament integral dels infants en els aspectes físics, afectius i intel·lectuals, afavorint la presa d'iniciativa personal i potenciant l'autoestima i l'establiment de relacions socials.
- **SOCIALITZACIÓ:** Facilem els recursos que els permetin establir les relacions socials i afectives i desenvolupar actituds de col·laboració que fomentin el respecte a les pautes i normes determinades.
- **CREATIVITAT :** Fomentem la utilització dels recursos personals per a encarar-se a les diferents situacions creant alternatives i cercant solucions innovadores.

- **CURIOSITAT:** Fomentem la curiositat que permeti a l'infant investigar els successos diferents i modificar la seva conducta, coneixent els seus propis límits per poder actuar activament en el medi que l'envolta.
- **RESPONSABILITAT:** Propiciem actuacions en conseqüència amb els propis principis i valors, respectant els acceptats per la comunitat escolar de forma que es faciliti la iniciativa i la presa de decisions personals.
- **LLIBERTAT:** Eduquem en llibertat, a partir del respecte dels drets i de les obligacions de cada persona, i per a la llibertat. Remarcar, per tant, el respecte dels drets aliens, així com l'acompliment de les obligacions pròpies.

2.2 OBJECTIUS

Els objectius d'aprenentatge expressen el que es vol que aprengui l'alumnat i per això han de concretar les habilitat necessàries per a desenvolupar les capacitats, ja que ens situem en el màxim grau de concreció del currículum. Els objectius fixats tenen en compte l'adquisició de tota mena de coneixements, integrant tots els tipus de continguts de manera globalitzada i indiquen quines capacitats es treballen en cada unitat didàctica. Els objectius del primer cicle d'educació infantil expressen les capacitats que els infants han d'haver desenvolupat en acabar aquest període en relació amb els continguts de les àrees, així l'infant haurà de:

- **Identificar-se com a persona, assolir el grau de seguretat afectiva i emocional corresponent al seu moment maduratiu, i esforçar-se per manifestar i expressar les pròpies emocions i sentiments.**
- **Establir relacions afectives positives, comprenent i apreciant progressivament el seu entorn immediat, iniciant-se en l'adquisició de comportament socials que facilitin la integració en el grup**
- **Participar amb iniciativa i constància en les activitats quotidianes d'alimentació, repòs i higiene personal, iniciant-se en la pròpia autonomia i orientant-se en les seqüències temporals quotidianes i en els espais que li són habituals**
- **Comprendre el llenguatge adult i dels altres infants, comunicar-se i expressar-se a través del moviment, el gest, el joc i la paraula, amb una progressiva millora del llenguatge oral.**
- **Comprendre el llenguatge adult i dels altres infants, comunicar-se i expressar-se a través del moviment, el gest, el joc i la paraula, amb una progressiva millora del llenguatge oral.**
- **Dominar progressivament el cos i l'adquisició de noves habilitats motrius, augmentant l'autonomia en els desplaçaments, en l'ús dels objectes i l'orientació en l'espai quotidià.**
- **Actuar sobre la realitat immediata, descobrir-ne l'organització a partir de les pròpies vivències i establir relacions entre els objectes segons les seves característiques perceptives**
- **Projectar les pròpies vivències a través de l'activitat lúdica i anar-les representant a través d'un incipient joc simbòlic**
- **Iniciar-se en la descoberta i l'ús del llenguatge corporal, verbal, matemàtic, musical i plàstic.**

Els objectius de Llars Municipals Rurals d'Òdena són els següents:

OBJECTIUS RESPECTE ELS INFANTS:

- Proporcionar als infants un marc d'activitats que permetin el progressiu descobriment i creixement personal
- Possibilitar la relació amb els altres infants, l'adquisició de valors, hàbits i pautes de conducta que afavoreixin la seva autonomia personal i la integració en la societat.
- Donar resposta a les necessitats educatives especials dels infants

OBJECTIUS RESPECTE LES FAMÍLIES:

- Complementar el context educatiu familiar, potenciant el desenvolupament general dels infants, tot ajudant als pares i mares en l'adquisició d'habilitats i recursos per afrontar les noves situacions
- Facilitar l'observació i resolució de situacions derivades de l'evolució i educació dels fills/es, potenciant el treball preventiu

OBJECTIUS RESPECTE AL TERRITORI:

- Integrar la llar d'infants dins el conjunt dels serveis que intervenen en la petita infància al municipi, per tal de promoure la col·laboració interprofessional en les intervencions en aquesta etapa
- Formar part de les xarxes municipals i intermunicipals de serveis d'atenció a la petita infància per tal de compartir experiències i treballar conjuntament.
- Potenciar i perfeccionar els procediments d'informació entre equip educatiu com a base per generar actituds de confiança i col·laboració.
- Treballar i actuar per aconseguir un aspecte agradable i estètic del centre, respectant les dependències i material del centre.
- Participar en activitats culturals i educatives, en general, proposades per institucions, sempre que siguin coherents amb el Pla Anual de centre.
- Promoure la imatge de la llar d'infants municipal.

OBJECTIUS D'ÀMBIT ADMINISTRATIU

- Elaborar i actualitzar els documents de gestió.
- Vetllar per mantenir una bona gestió administrativa, econòmica, utilitzant instruments eficaços.
- Desenvolupar i utilitzar mètodes i instruments per a una bona comunicació interna i externa.

OBJECTIUS D'ÀMBIT HUMÀ I DE SERVEIS

- Treballar per aconseguir una plena cohesió social.
- Vetllar perquè la inclusió, la equitat i la coeducació estiguin presents en tot moment.
- Aconseguir unes relacions interpersonals satisfactòries entre tota la comunitat educativa que facin possible la satisfacció en el treball i la implicació de tots en la tasca educativa.

- Orientar l'organització i funcionament del menjador com un servei que, a més del nodriment, possibiliti l'adquisició d'hàbits personals i socials.
- Establir la formació permanent del professorat, sobretot dins del propi centre.

2.3 CONCEPCIÓ DE LA NOSTRA ACCIÓ EDUCATIVA

L'infant neix, creix i es desenvolupa en uns determinats contextos de vida, en els quals ha de trobar les condicions necessàries per al seu desenvolupament, oferint-li oportunitats i reptes per a impulsar les seves capacitats.

Des de la biologia i les ciències neurològiques se'ns donen informacions importants pel que fa al desenvolupament de la persona durant els primers anys de vida:

- La plasticitat del sistema nerviós.
- Possibilitats infinites de desenvolupament i de connexions neuronals.
- Les informacions genètiques no són suficients per establir els enllaços entre neurones, per tant, molts enllaços tenen lloc per mitjà d'una relació interactiva amb l'entorn.

D'aquí en podem deduir dos aspectes, la unitat del cervell humà i de cada individu i la importància de la qualitat dels contextos en els primers anys de vida. Així podem concloure que l'aprenentatge no té lloc per una transmissió o reproducció dels coneixements, sinó per un procés autoconstructiu, però amb una necessitat de les interpretacions dels altres, per tant és un procés relacional, socioconstructiu. Carla Rinaldi (pedagoga de Reggio Emilia) es refereix a aquest procés com a *co-construcció* (construcció compartida) del coneixement. És evident doncs que el temps i les maneres són individuals, poc homologables amb els dels altres, però tenen una necessitat dels altres per realitzar-se.

Des d'una perspectiva constructivista es conclou que el desenvolupament infantil és el resultat de la interacció entre el bagatge genètic i les aportacions de l'entorn. En aquest procés interactiu la contribució de l'infant és tan important com la dels adults i dels iguals que l'envolten. Això és el que manté Bronfenbrenner (psicòleg i teòric de la teoria ecològica dels sistemes ambient) que posa en estreta relació el desenvolupament de l'infant i els contextos en els quals transcorre la seva vida. Així, es pressuposa que, per tal de comprendre el desenvolupament infantil no s'ha de pensar en l'adult en abstracte, sinó que cal estudiar les característiques dels contextos i les relacions específiques que cada infant té amb les persones (mare, pare, avis, germans, mestres que tenen cura d'ell en els seus diferents contextos de vida, grup d'iguals,...).

Aprendre és construir significats i atribuir sentit a la realitat que l'envolta. Aquests significats enriqueixen el propi coneixement i li permeten la seva aplicació a noves situacions cada vegada més complexes.

NECESSITATS DELS INFANTS

En aquest cicle educatiu s'atenen especialment les necessitats bàsiques d'ordre biològic, psicològic, emocional, afectiu, intel·lectual, lúdic. Ens referim a necessitats que s'han de complir perquè els infants puguin créixer de forma sana, equilibrada i desenvolupar les seves capacitats.

Necessitats de caràcter físic i biològic: alimentació, temperatura, higiene, son, activitat física, integritat física...

Necessitats cognitives: estimulació sensorial, exploració física i social, comprensió de la realitat física i social, adquisició d'un sistema de valors i normes...

Necessitats emocionals i socials: seguretat emocional, identitat personal i autoestima, xarxa de relacions socials, participació i autonomia progressiva, límits i normes clares, interacció lúdica, contacte físic afectuós,...

2.3.1 PAPER DE L'ADULT I DEL PROFESSIONAL

Ens queda lluny la funció de l'adult com a transmissor (que té els coneixements i els ensenya) de sabers i coneixements i, en canvi, sorgeix un professional integrat en els diferents contextos que projecta a l'aula i és capaç de:

- Ser cocreador de saber i cultura, acceptant amb una consciència plena els seus propis dubtes, errors, sorpreses i curiositats. Condició indispensable per a dur a terme autèntics actes de coneixement.
- Confiar en les possibilitats i capacitats dels infants.
- Escoltar; capaç d'interpretar el missatge que transmet l'altre en tots els seus llenguatges.
- Observar per fer-se conscient del què està passant. Això implica delimitar el què es vol observar, documentar-ho i fer-ne una interpretació que enriqueixi al grup i a la individualitat.
- Crear contextos en els quals les curiositats, teories i investigacions dels infants puguin sentir-se legitimades i escoltades.
- Crear un ambient on el benestar i la cura de les persones siguin els trets predominants.
- Oferir a l'infant imatges d'una vida adulta impregnada d'autenticitat.
- Fer una contínua formulació d'hipòtesis sobre l'orientació del projecte educatiu del centre.

El paper del professional ha de ser el de reconèixer les necessitats existents en el grup (tant d'infants, com de famílies, com ambdós alhora) i així poder planificar i/o organitzar experiències que els donin resposta.

Equip educatiu

L'equip educatiu és un pilar molt important i fonamental en la vida quotidiana i educativa a **les Llars Municipals Rurals d'Òdena**. Tot l'equip educatiu construeix el projecte educatiu de l'escola bressol, en el qual participa tot el personal de la comunitat educativa, (adults i infants) donant valor i coherència al projecte educatiu. Una de les motivacions de l'equip és el treball cooperatiu, pedagògic i sentir-se que formen part del projecte educatiu del centre. La direcció del servei és una peça clau, informant i coordinant amb responsabilitat tots els processos que es viuen dins la llar d'infants, acompanyant a educadors/es, i sobretot garantint que es segueixi el projecte educatiu, escoltant les aportacions creatives, de reflexió i d'experiència de tot l'equip. Dins del treball en equip és rellevant establir i acordar aspectes organitzatius i pedagògics que fan afavorir al bon funcionament de l'escola. Per tant és important treballar la cohesió d'equip tenint en compte:

- Uns objectius clars i compartits per tots els membres de l'equip i una bona comunicació
- Formació contínua
- Tenir clars les responsabilitats de cadascú

- Distribució adequada del temps de les reunions i temps suficient de gestió individual

2.3.2 LES RELACIONS ENTRE IGUALS

Amb els pressupòsits que hem explicat és evident el paper i la importància dels iguals i les activitats en petits grups. És una relació simètrica que permet que es doni una gran solidaritat i cooperació i que afavoreix la creació de dinàmiques organitzatives i autoorganitzatives, en les quals poden sorgir divergències capaces de generar negociacions i intercanvis molt significatius.

En aquestes relacions és on es dona la co-construcció de coneixements, interpretacions, teories sobre la realitat. Els pensaments prenen forma, s'expressen, es confronten amb interpretacions diferents i se'n generen de noves. Són moments de préstecs i adopcions de noves idees, amb presència o no de l'adult; són moments de conflictes cognoscitius, d'imitacions i de generositat.

És evident que en aquests moments de relació sorgeixen no tan sols conflictes cognoscitius, sinó també conflictes de relació, conflictes d'interessos, conflictes de desitjos. Però també hem de tenir clar que, en funció de com sigui el procés de resolució del conflicte, aquest es convertirà en un mitjà per avançar i créixer, en un promotor de l'evolució personal i social. Quan parlem de resolució de conflictes l'objectiu no és eliminar-lo, sinó que és transformar-lo cap a formes més constructives.

Els conflictes poden generar un impuls d'autoafirmació com a individu o com a grup, l'agressivitat. Lapierre i Aucouturier defineixen l'agressivitat com "el resultat d'un conflicte entre el desig d'afirmació a través de l'acció i els obstacles i límits que es troba aquesta afirmació". Des d'aquesta perspectiva l'agressivitat s'entén com una característica intrínseca en la humanitat. Si es reprimeix aquesta agressivitat, aquesta energia es queda a dins, neix un sentiment de culpa, produint tensions i trastorns. Per tant, cal una acceptació incondicional de la seva existència i proporcionar contextos on pugui evolucionar des de l'impuls primari cap a formes més evolucionades d'oposició, en situacions de seguretat i plaer, així doncs, sense sentiment de culpa. Cal posar paraules al què entenen els infants, i creure en ells de forma incondicional, i tenir sempre present que l'adult que l'acompanya és el seu model.

La composició del grup -en variables com l'edat, el sexe, el nombre, la disposició espacial, l'interès i la proximitat respecte a la proposta- constitueix un element estructurant per a poder produir un intercanvi que sigui eficaç.

Per tant, en el nostre projecte, és primordial crear contextos en que tots aquests aspectes es donin i es potenciïn si volem que es donin aprenentatges i desenvolupaments realment significatius, harmònics i integrals.

2.3.3 CONTEXT EDUCATIU

Tots aquests elements personals i materials conformen el context educatiu. Els espais i els objectes no són neutres, influeixen en les conductes i estats d'ànim. Cal organitzar i pensar en tots aquest elements per tal de crear un context ric, on hi hagi un ventall d'oportunitats d'elecció, donant als infants la possibilitat d'escollir què fer, on, com, quan i amb qui. Caldrà doncs distribuir els espais i materials que facilitin l'activitat autònoma de l'infant i fomentin la relació i l'intercanvi. Ara bé, caldrà que tot això es faci de manera que es garanteixi un clima de seguretat i confiança, amb una estabilitat en les relacions i amb una previsibilitat de les situacions i esdeveniments. Totes aquestes preses de decisions corresponen a l'equip educatiu i hauran d'estar en concordança amb les concepcions i intencions educatives. Però l'afirmació amb la que iniciàvem aquest punt ens porta més enllà dels aspectes observables objectivament, es refereix a l'ambient que ha de crear l'element humà dels centres amb els/les professionals com a principals precursors de que aquest sigui ric, agradable i acollidor. Ho ha de fer amb maduresa i equilibri personal, capacitat i voluntat de diàleg,

alegria i ganes de viure, imaginació, paciència, curiositat i interès per tot el que l'envolta, així com amb una gran capacitat d'escolta i d'aturar la mirada.

2.3.4 CRITERIS METODOLÒGICS

Els principis que orienten la nostra intervenció educativa a l'escola, responen a la concepció constructivista i a la idea d'aprenentatge significatiu, segons els quals l'infant aprèn a partir de la pròpia elaboració, comptant amb el seu propi bagatge.

Aquest procés de construcció personal no es realitza en solitari, sinó en interacció amb els altres que l'ajuden, el recolzen, l'estimulen, l'acompanyen i li faciliten els recursos necessaris per aprendre i desenvolupar-se. D'aquesta manera aconseguirem que els aprenentatges tinguin sentit per a l'infant. Aprendre consisteix en construir significats i atribuir sentit al què s'aprèn, de tal manera que els/les nens/es porten a terme aquest procés de significat i d'atribució de sentit a partir de l'experiència personal, a partir de les capacitats, els coneixements, els sentiments, les emocions i les actituds amb què s'aproximen als continguts, a les activitats, als objectes, al seu entorn i tots els elements que el configuren. Cadascú segueix el seu propi camí per aprendre.

També és necessari tenir en compte que l'infant capta la realitat de forma global i no de forma analítica. El seu coneixement i la seva percepció són globals i serveix de poc presentar els aprenentatges com un seguit d'aspectes separats, sense relació ni continuïtat entre si.

El nostre paper com a educadores ha de ser el de guiar, acompanyar i afermar les condicions idònies que els ajudin en la construcció dels coneixements. S'ha de partir del que els infants coneixen -donar valor al seu bagatge i les seves experiències anteriors-, recollir les seves aportacions i anar reordenant les propostes segons l'interès i les tendències que es descobreixen en ells, afavorint l'establiment de relacions entre els coneixements previs i les noves adquisicions.

Així doncs, les situacions educatives cal que tinguin un enfocament globalitzador, és a dir, que permetin el nombre més gran possible de relacions entre els múltiples i diversos coneixements que ja disposa l'infant i els nous coneixements adquirits. A la vegada que es presentin com interrelacionats i interrelacionables, el que donarà lloc a que l'infant sigui capaç d'atribuir més sentit al que aprèn, i per tant que aquest aprenentatge pugui ser utilitzat convenientment en la situació adequada.

VIDA QUOTIDIANA

La vida quotidiana és la pedagogia que promou el dia a dia a les Llars d'infants Municipals Rurals d'Òdena. A través dels moments o situacions que es generen durant la jornada, es promouen nous aprenentatges. Els petits moments de la vida, rutines relacionades com el canvi de bolquer, l'esmorzar, l'hora de dinar, el descans, les propostes d'exploració i manipulació de diversos objectes i/o joguines, les relacions amb els seus iguals i amb els adults, transmeten infinitats d'aprenentatges.

L'escola bressol ha de recollir i preparar espais i materials on es produeixin aquestes interaccions, on l'infant pugui anar construint la seva pròpia identitat.

Fins ara la jornada a l'escola era dividida en moments de rutina i l'activitat del dia. Es creia que l'activitat era l'eix principal. S'ha pogut comprovar que aquesta premissa respon a un esquema mental de l'adult per estructurar el dia a la l'escola, però no respon a les necessitats dels infants. És per aquest motiu que els moments rutinaris són contextos

privilegiats per donar seguretat i confort als infants. L'acollida al matí, el moment d'esmorzar, la higiene personal, tenir cura de les plantes del pati, del material, etc. són recursos que ajuden al desenvolupament de les capacitats dels infants.

L'infant construeix el seu propi coneixement establint vincles amb les persones que interactua cada dia, amb els materials, amb les diverses situacions viscudes va construint la seva pròpia imatge i la del món que l'envolta.

A través de la vida quotidiana oferim i construïm un espai no només per acompanyar a l'infant per la vida, sinó també un espai en què s'hi visqui. Un ambient que ofereixi als infants i famílies **CONFIANÇA**.

“Les activitats quotidianes lligades a la satisfacció de les necessitats bàsiques són l'eix de l'organització educativa i esdevenen una excel·lent situació per enfortir el vincle amb l'adult; per descobrir els propis límits, necessitats i possibilitats; per avançar en la comunicació i la construcció conjunta de significats; per anar percebent ritmes temporals: per anar copsant els espais viscuts: per anar sentint els valors culturals del seu entorn, i per anar guanyant autonomia”. (Decret 101/2010)

Aprendre és construir significats i atribuir sentit a la realitat que l'envolta. Aquests significats enriqueixen el propi coneixement i li permeten la seva aplicació a noves situacions cada vegada més complexes.

Per tant, per poder projectar una acció educativa que contempli tots aquests aspectes cal definir el paper de l'adult, la importància de les relacions entre iguals i quines característiques ha de tenir el context educatiu de la llar d'infants. Tot això determina una acció educativa pròpia del centre.

3: CONCRECIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT DEL CURRÍCULUM

L'educació infantil és una etapa educativa en la qual els infants han d'anar desenvolupant aquelles competències que els farà possible viure relacions afectives saludables amb un mateix i segures amb els altres; conèixer i interpretar l'entorn, i anar adquirint estratègies d'aprenentatge i un grau d'autonomia per poder formar part d'una societat multicultural.

El currículum d'aquesta etapa permet a l'equip educatiu del centre acordar un projecte educatiu amb autonomia pedagògica, flexible i ampli en coherència amb el context i l'entorn. Ha d'ajudar els infants a desenvolupar les competències que els permetin identificar-se com a persones amb seguretat i benestar emocional; viure unes relacions afectives positives amb si mateixos i amb els altres; conèixer i interpretar el seu entorn; adquirir habilitats de comunicació, expressió i comprensió per mitjà de diferents llenguatges, i avançar en la seva autonomia personal.

L'adquisició del llenguatge, el desenvolupament de la competència comunicativa i lingüística, juntament amb les competències de tipus emocional i personal, permeten als infants manifestar fets i vivències; explorar coneixements; expressar el que estan imaginant i comunicar idees i sentiments; construir pensament, i participar en intercanvis comunicatius diversos.

Així mateix, aquest és un currículum que incorpora la coeducació, la perspectiva de gènere i l'educació afectivosexual per afavorir el desenvolupament dels infants en un entorn sense estereotips amb una perspectiva d'igualtat de tracte i no discriminació.

El Real Decret 95/2022, de l'1 de febrer 2023, que estableix l'ordenació i l'ensenyaments mínims de l'Educació Infantil ens diu que al llarg de l'etapa de l'educació infantil els infants hauran de desenvolupar les competències específiques entorn dels eixos següents:

1. Un infant que creix amb autonomia i confiança.
2. Un infant que es comunica amb diferents llenguatges.
3. Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat.
4. Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta.

Cada eix pren sentit des de la complementarietat amb els altres tres, i així s'hauran d'interpretar en les diferents situacions i propostes, des de la globalitat de l'acció i dels aprenentatges.

3.1 CARACTERÍSTIQUES DELS INFANTS 0-3

En el primer cicle de l'educació infantil s'han de tenir presents els processos de coneixement i domini del propi cos i d'individualització, acompanyats de la construcció de la trama de relacions i interaccions que es donen dins i fora de l'escola i dels llenguatges expressius i comunicatius que la fan possible, així com del coneixement sobre l'entorn físic i social.

Les relacions afectives que estableixen amb les persones que en tenen cura habitualment, i les respostes d'aquestes, adaptades a les característiques individuals de cada infant, afavoreixen la seguretat afectiva d'aquests i faciliten el seu progrés en l'autoconeixement, en la formació d'un autoconcepte positiu i en la seva expressió emocional en general.

El model relacional de l'educadora i de tot l'equip orienta i modela el dels infants, en la mesura en que aquests imiten i reproduïen els comportaments que veuen en els adults amb qui es relacionen i practiquen estratègies relacionals d'acord a les seves possibilitats. Si les necessitats de cada infant es respecten, aquests aprendran a respectar les dels altres, establint relacions positives dins del grup i descobrint les característiques dels comportaments més eficients i adaptats a la realitat sociocultural en que viuen.

Les activitats quotidianes lligades a la satisfacció de les necessitats bàsiques són l'eix de l'organització educativa i esdevenen una excel·lent situació per enfortir el vincle amb l'adult; per descobrir els propis límits, necessitats i possibilitats; per avançar en la comunicació i la construcció conjunta de significats; per anar percebent ritmes temporals; per anar copsant els espais viscuts; per anar sentint els valors culturals del seu entorn i per anar guanyant autonomia.

Som éssers socials per naturalesa, per tant la comunicació i el llenguatge són imprescindibles pel desenvolupament humà. Des del moment del naixement es posen en marxa les habilitats comunicatives: la mirada, l'escolta, el contacte, el gest, el respecte als torns d'acció entre l'infant i l'adult constitueixen un diàleg bàsic que facilitarà la comprensió mútua. Un ambient relaxat i una actitud receptiva per part de l'adult estimularan el progrés dels infants en la comunicació en general i en l'expressió corporal i oral. La melodia i la claredat en la parla de l'educadora proporcionarà el model adient pel desenvolupament del llenguatge verbal.

En l'evolució motriu dels primers anys de vida es desenvolupen dues de les característiques que ens defineixen com a espècie: caminar dret i l'ús d'objectes amb finalitat instrumental. Aquestes habilitats estimulen la representació mental del propi cos, de l'espai i de les relacions, a la vegada que permeten una progressiva organització perceptiva de l'entorn. Confiar en les possibilitats dels infants, juntament amb la llibertat d'acció tant en la manipulació d'objectes com en l'exploració d'espais i materials diversos, possibilitarà el domini progressiu del propi cos.

L'acció dels infants sobre el seu entorn facilita la descoberta de les característiques sensorials rellevants dels materials i dels objectes. La repetició de les accions que duen a terme els aproximen a la descoberta de les primeres categories

perceptives. La manipulació i l'experimentació amb diferents materials de la vida quotidiana afavoreix la construcció de les primeres relacions causals, que els orientaran en els seus comportaments d'exploració de l'entorn i a prendre decisions més adequades. Les vivències del dia a dia obriran els interrogants necessaris per desenvolupar els seus coneixements. L'organització dels espais i materials del primer cicle de l'educació infantil han de facilitar l'acció autònoma dels infants, la possibilitat d'explorar, fer-se preguntes i aventurar possibles respostes. Compartir-ho amb els adults i els altres infants assegura el progrés en l'organització del pensament en les primeres edats.

Respondre a les necessitats de joc vol dir preveure-ho en l'organització de tots els recursos: els espais i el temps primordial per jugar, materials específics i no específics, personal que sap acompanyar el joc... L'actitud de l'adult serà fonamental per assegurar el gaudi i l'avenç de l'infant en el joc. A més, aquests recursos han de procurar donar resposta als diferents tipus de jocs propis de l'edat: manipulatiu, motriu, pre-simbòlic, de caire popular, simbòlic incipient...

Descobrir diferents formes d'expressió i comunicació mitjançant la interacció amb formes culturals pròpies dels diferents llenguatges, afavorirà la descoberta de les característiques específiques de cadascun. Parlar, ballar, cantar, dibuixar,... són algunes de les capacitats expressives de l'infant, que permeten l'organització i la representació mental de les seves experiències. Les possibilitats d'exploració que ofereix l'entorn permet comparar propietats i atributs entre objectes i materials, establir relacions espacials, temporals i lògiques i construir les primeres nocions quantitatives. L'accés d'infants i adults a l'oferta cultural de l'entorn social en que viuen: dansa, música, teatre, arquitectura, pintura, literatura... augmenta les seves capacitats creatives i expressives específiques. En aquest sentit, cal tenir especial cura de l'estètica del centre, per ressaltar el valor comunicatiu i cultural dels elements decoratius i dels materials que s'hi exposen.

3.2 COMPETÈNCIES DE L'ETAPA

L'educació infantil afavorirà el desenvolupament de les competències i la seva interrelació en els infants, que ha de permetre als nens i a les nenes créixer integralment com a persones en el món actual, amb uns aprenentatges continuats i progressius, que seguiran en l'etapa d'educació primària amb l'adquisició de les competències bàsiques que ha d'assolir l'alumnat en finalitzar l'educació obligatòria.

A l'educació infantil s'ha de promoure un desenvolupament integral dels infants, i per tant les seves capacitats. Al llarg de l'educació hi trobem cinc grans tipus de capacitats a desenvolupar:

- Competències cognitives o intel·lectuals
- Competències motrius
- Competències d'equilibri personal o emocionals
- Competències de relació interpersonal
- Competències d'inserció i actuació social

El desenvolupament d'aquestes capacitats és el resultat del que s'aprèn. Així, doncs, al llarg de l'etapa de l'educació infantil els infants hauran d'anar desenvolupant les capacitats següents:

- Progressar en el coneixement i domini del seu cos, en el moviment i la coordinació, tot adonant-se de les seves possibilitats.
- Assolir progressivament seguretat afectiva i emocional i anar-se formant una imatge positiva d'ell mateix i dels altres.
- Adquirir progressivament hàbits bàsics d'autonomia en accions quotidianes, per actuar amb seguretat i eficàcia.
- Pensar, crear, elaborar explicacions i iniciar-se en les habilitats matemàtiques bàsiques.
- Progressar en la comunicació i expressió ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals per mitjà dels diversos llenguatges.
- Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals.
- Mostrar iniciativa per afrontar situacions de la vida quotidiana, identificar-ne els perills i aprendre a actuar-hi en conseqüència.
- Conviure en la diversitat, avançant en la relació amb els altres i en la resolució pacífica de conflictes.
- Comportar-se d'acord amb unes pautes de convivència que el portin cap a una autonomia personal, cap a la col·laboració amb el grup i cap a la integració social.

3.3 OBJECTIUS DE CICLE

Els objectius del primer cicle de l'educació infantil expressen les capacitats que els infants han d'haver desenvolupat en acabar aquest període, tant si la seva educació es realitza en el context familiar exclusivament com si es comparteix amb el centre educatiu. Així l'infant haurà de ser capaç de:

1. Identificar-se com a persona, assolir el grau de seguretat afectiva i emocional corresponent al seu moment maduratiu, i esforçar-se per manifestar i expressar les pròpies emocions i sentiments.
2. Establir relacions afectives positives, comprenent i apreciant progressivament el seu entorn immediat, iniciant-se en l'adquisició de comportaments socials que facilitin la integració en el grup.
3. Participar amb iniciativa i constància en les activitats quotidianes d'alimentació, repòs, higiene personal, iniciant-se en la pròpia autonomia i orientant-se en les seqüències temporals quotidianes i en els espais que li són habituals.
4. Comprendre el llenguatge adult i dels altres infants, comunicar-se i expressar-se a través del moviment, el gest, el joc i la paraula, amb una progressiva millora del llenguatge oral.
5. Dominar progressivament el cos i l'adquisició de noves habilitats motrius, augmentant la seva autonomia en els desplaçaments, en l'ús dels objectes i l'orientació en l'espai quotidià.
6. Actuar sobre la realitat immediata, descobrir-ne l'organització a partir de les pròpies vivències i establir relacions entre objectes segons les seves característiques perceptives.

7. Projectar les pròpies vivències a través de l'activitat lúdica, i anar-les representant a través d'un incipient joc simbòlic.
8. Iniciar-se en la descoberta i l'ús del llenguatge corporal, verbal, matemàtic, musical i plàstic.

3.4 CONCRECIÓ DELS CONTINGUTS CURRICULARS

CAPACITATS	OBJECTIUS DEL CICLE 0-3	OBJECTIUS GENERALS	CONTINGUTS ESPECÍFICS			
			4 mesos a 1 any	1-2 ANYS	2-3 ANYS	
1. Progressar en el coneixement i domini del cos, en el moviment i la coordinació, tot adonant-se de les seves possibilitats.	Identificar-se com a persona, assolir el grau de seguretat afectiva i emocional corresponent al seu moment maduratiu, i esforçar-se per manifestar i expressar les pròpies emocions i sentiments.	Identificar-se a ell mateix com a persona, esforçant-se per manifestar i expressar les pròpies emocions, sentiments i necessitats, per a assolir el grau de seguretat afectiva i emocional corresponent al seu moment maduratiu.	Es reconeix al mirall	Es reconeix al mirall.	Es reconeix al mirall.	
		Coneix algunes parts del cos (3 parts)	Coneix algunes parts del seu cos (6 parts).	Identifica les parts del cos (nen-nena)		
		Manifestar i expressar de les pròpies emocions i sentiments, utilitzant el llenguatge com a mitjà d'expressió i comunicació.	Manifesta les seves emocions	Manifesta amb el seu cos les seves necessitats i emocions.	Manifesta amb el seu cos les seves necessitats i emocions.	
				Manifesta les seves neccessitats i emocions a través de la paraula.	Manifesta les seves neccessitats i emocions a través de la paraula.	
		Dominar progressivament el cos i l'adquisició de noves habilitats motrius, augmentant la seva autonomia en els desplaçaments, en l'ús dels objectes i l'orientació en l'espai	Prendre consciència de sí mateixos i de les seves possibilitats, amb el coneixement progressiu de l'esquema corporal i amb el domini del propi cos i de les seves necessitats.	Aixeca el cap	Gateja	Corre
				Juga estant panxa a terra		
	Volteja sobre sí mateix					
	Descobriments parts del cos: mans i peus			Camina	Puja i baixa escales	
	S'arrossega					
	S'incorpora					
	Gateja			Puja escales	Salta	
	Manté l'equilibri assegut					
	S'aixeca amb suport					
	Fa passos amb un suport			Salta amb ajuda		
	Utilitza els braços davant de situacions de desequilibri					
	Té interès pel desplaçament				Experimenta sensacions d'equilibri i desequilibri	Experimenta sensacions d'equilibri i desequilibri
	Agafa diferents objectes					
	Localitza i agafa un objecte			S'adona de les pròpies possibilitats i limitacions corporals	Mostra confiança en les pròpies possibilitats i acceptacions de les limitacions	
	Realitza la prensió en moviments com: agafar, picar, llençar...	Realitza accions mitjançant la pinça: picar, estripar, encaixar, pessigar, apilar, pastar...	Realitza de forma precisa diverses accions mitjançant la pinça: esquinçar, enfilar, pessigar, rebregar, pastar...			

DESCOBERTA D'UN MATEIX I DELS ALTRES

DESCOBERTA D'UN MATEIX I DELS ALTRES

CAPACITATS	OBJECTIUS DEL CICLE 0-3	OBJECTIUS GENERALS	CONTINGUTS ESPECÍFICS		
			4 mesos a 1 any	1-2 ANYS	2-3 ANYS
2. Mostrar iniciativa per afrontar situacions de la vida quotidiana, identificar-ne els perills i aprendre a actuar-hi en conseqüència.	Dominar progressivament el cos i l'adquisició de noves habilitats motrius, augmentant la seva autonomia en els desplaçaments, en l'ús dels objectes i l'orientació en l'espai	Explorar els límits i possibilitats motrius davant d'un obstacle o dificultat	Quan vol un objecte repta, gateja o es desplaça per agafar-lo	Davant d'una dificultat demana ajuda a l'adult	Davant d'una dificultat demana ajuda a l'adult
			Davant d'una dificultat, reclama ajuda amb el plor o amb interacció amb l'adult	Davant d'una dificultat s'esforça i intenta superar-la	Davant d'una dificultat s'esforça i intenta superar-la
3. Adquirir progressivament hàbits bàsics d'autonomia en accions quotidianes, per actuar amb seguretat i eficàcia	Participar amb iniciativa i constància en les activitats quotidianes d'alimentació, repòs i higiene personal, iniciant-se en la pròpia autonomia i orientant-se en les seqüències temporals quotidianes així com en els espais que li són habituals	Participar activament en les activitats quotidianes d'alimentació, descans, higiene i neteja personal, iniciant-se en la pròpia autonomia i orientant-se en les seqüències temporals quotidianes així com en els espais que li són habituals	Té adquirida la rutina de l'hàbit d'higiene	Té adquirida la rutina de l'hàbit d'higiene.	Coneix i realitza les rutines quotidianes
			Té adquirida la rutina de l'hàbit de l'alimentació	Té adquirida la rutina de l'hàbit de l'alimentació.	
			Té adquirida la rutina de l'hàbit del descans	Té adquirida la rutina de l'hàbit del descans.	Té adquirida la rutina de l'hàbit del descans.
				Té adquirida la rutina del recollir.	Recull
4. Assolir progressivament seguretat afectiva i emocional i anar-se formant una imatge positiva de si mateixos i de les altres persona.	Participar amb iniciativa i constància en les activitats quotidianes, d'alimentació, repòs i higiene personal, iniciant-se en la pròpia autonomia i orientant-se en les seqüències temporals quotidianes i en els espais que li són habituals.	Participar amb iniciativa i constància en les activitats quotidianes, d'alimentació, repòs i higiene personal, iniciant-se en la pròpia autonomia i orientant-se en les seqüències temporals quotidianes i en els espais que li són habituals.	Accepta el canvi de bolquers	Col·labora en el canvi de bolquers	Controla els esfínters
			Col·labora en el canvi de bolquers	Col·labora en eixugar-se mans i cara	Sap rentar-se les mans i la cara
			Accepta que li rentin la cara i les mans	Col·labora en rentar-se la cara i les mans	Es treu els mocs
			Col·labora en rentar-se la cara i les mans		S'eixuga sol mans i cara
			Necessita ajuda per menjar	Comença a menjar sol	Menja i beu aigua tot sol
			Comença a menjar sol	Beu aigua sol	
			Utilitza les mans per menjar	Necessita ajuda per menjar	
			S'inicia en l'ús dels coberts	S'inicia en l'ús dels coberts	Ús correcte dels coberts
			Beu aigua amb ajuda	Es manté assegut a la cadira	Està assegut a la cadira
			Beu aigua sol	Col·labora en endreçar	Sap endreçar
			Col·labora quan se'l vesteix/desvesteix	Col·labora quan se'l vesteix/desvesteix	Sap posar-se i treure la bata
					Sap posar-se i treure les sabates
					Es puja i baixa la roba quan va al lavabo

DESCOBERTA D'UN MATEIX I DELS ALTRES

CAPACITATS	OBJECTIUS DEL CICLE 0-3	OBJECTIUS GENERALS	CONTINGUTS ESPECÍFICS				
			4 mesos a 1 any	1-2 ANYS	2-3 ANYS		
5. Conviure en la diversitat, avançant en la relació amb altres persones i iniciant-se en la resolució pacífica de conflictes	Participar amb iniciativa i constància en les activitats quotidianes d'alimentació, repòs i higiene personal, iniciant-se en la pròpia autonomia i orientant-se en les seqüències temporals quotidianes i en els espais que li són habituals.	Mostrar iniciativa per dur a terme activitats i jocs, resolent les dificultats que es puguin presentar mitjançant la pròpia actuació o demanant als altres l'ajuda necessària i acceptant petites frustracions.	S'esforça per vèncer les dificultats abans que l'adult s'hi acosti	S'esforça per vèncer les dificultats .	Coneix els seus límits	DESCOBERTA D'UN MATEIX I DELS ALTRES	
			Davant d'una dificultat, plora i l'evita		S'esforça per vèncer les dificultats		
			Mostra interès en les activitats	Davant d'una dificultat, plora i l'evita.			
			Participa en les activitats	Mostra interès en les activitats.			Davant d'una dificultat, plora / demana ajuda / l'evita
				Participa en les activitats.			Participa i s'anticipa en les activitats conegudes
	Establir relacions afectives positives, comprenent i apreciant progressivament el seu entorn immediat, iniciant-se en l'adquisició de comportametsns socials que facilitin la integració en el grup.	Tenir disposició per establir relacions afectives positives amb les persones adultes i els infants amb qui comparteix situacions i activitats quotidianament.	Reconeix l'educadora	Reconeix l'educadora.	Coneix als companys i educadores		
			Reconeix els companys de l'aula	Reconeix els companys de l'aula.			
			Accepta la presència de pares a l'aula	Accepta la presència de pares a l'aula i/o centre escolar.	Accepta la presència de pares a l'aula i/o centre escolar.		
6. Comportar-se d'acord amb unes pautes de convivència que els portin cap a una autonomia personal, cap a la col.laboració amb el grup i cap a la integració social.		Establir relacions afectives positives, comprenent ia preciant progressivament el seu entorn immediat, inciant-se en l'adquisició d'habits de comportament social i en l'integració al grup.	Comença a mostrar interès pels altres	Té respecte pels altres	Té respecte pels altres	DESCOBERTA DE L'ENTORN	
			Té respecte pels altres	Accepta la presència i companyia de l'altre	Accepta compartir el joc, els materials i els espais amb els altres		
			Accepta la presència i companyia de l'altre	Estableix relacions afectives amb l'educadora	Estableix relacions afectives amb l'educadora		
			Estableix relacions afectives amb l'educadora				
			Accepta compartir l'educadora	Accepta compartir l'educadora	Accepta compartir l'educadora		
			Familiaritzar-se amb les formes de comportament socials (Bon dia, Hola, Adéu)				Familiaritzar-se amb les formas de comportaments socials (bon dia, hola i adéu, gràcies)

CAPACITATS	OBJECTIUS DEL CICLE 0-3	OBJECTIUS GENERALS	CONTINGUTS ESPECÍFICS		
			4 mesos a 1 any	1-2 ANYS	2-3 ANYS
7. Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradulament, en activitats socials i culturals	Projectar les pròpies vivències a través de l'activitat lúdica, i anar-les representant a través d'un incipient joc simbòlic.	Orientar-se amb autonomia en els espais habituals i quotidians i iniciació en l'ús de termes relatius a l'espai (aquí, allà, dins, fora, amunt, avall).	Sap on són els espais d'ús més habituals	S'inicia en la comprensió de les nocions espacials	Comprèn les nocions d'orientació espacials (dins-fora, sobre-sota, davant-darrera, a dalt a baix)
					Comprèn les nocions d'orientació temporals (dia-nit, abans-després, un altre dia)
				Coneix els espais de la llar d'ús més habitual (aula, menjador, aula polivalent, pati)	Sap l'ús dels espais de l'escola
		Mostrar interès i curiositat pel medi físic i social, explorant les característiques dels objectes, materials i elements de l'entorn natural i formulant preguntes sobre alguns esdeveniments i representant vivències i situacions mitjançant el joc simbòlic	Accepta la manipulació de diferents textures, consistències, temperatures...	Accepta la manipulació de diferents textures, consistències, temperatures, ...	Accepta la manipulació de diferents textures, consistències, temperatures, ...
			S'inicia en el Joc pre-simbòlic	Fa joc pre-simbòlic.	Fa joc simbòlic
		Participar en festes, tradicions i costums de la comunitat a la qual pertany, mostrant interès i curiositat.	Explora elements característics de cada festa o tradició	Mostra curiositat per les festes tradicionals	Coneix i participa activament de les festes tradicionals
	Actuar sobre la realitat immediata descobrint-ne l'organització a partir de les pròpies vivències i establir relacions entre objectes segons les seves característiques perceptives	Iniciar-se en la diferenciació d'algunes qualitats sensorials fruit de l'exploració dels objectes materials, d'elements de l'entorn natural i de la comparació de les seves propietats. Inici de les primeres classificacions, ordenacions i correspondències en funció de les característiques i els atributs.	Experimenta i interacciona amb els materials proposats	Interessar-se per les característiques dels objectes a partir d'explorar-los	Conèixer algunes característiques dels objectes a partir d'explorar-los
			Accepta la manipulació de diferents textures, consistències, temperatures...	Accepta la manipulació de diferents textures, consistències, temperatures...	Accepta la manipulació de diferents textures, consistències, temperatures...
		Adonar-se de les conseqüències dels seus actes en els objectes i en els altres	Comença a adonar-se que les accions que realitza poden provocar reaccions en els altres	És conscient que les seves accions provoquen una reacció en els altres	
			Comença a adonar-se que una acció seva pot modificar/variari alguna característica d'un objecte	Comença a conèixer quin tipus de modificació o variació espera d'un objecte sobre el qual hi actua	Coneix i espera les modificacions o variacions d'un objecte sobre el que hi actua
		Conèixer la realitat immediata mitjançant els seus elements naturals i les variacions i canvis que s'hi poden produir	Observa i explora l'entorn emprant els sentits	Descobreix els canvis en objectes i situacions	
				Comença a descobrir algunes característiques específiques d'alguns	Coneix algunes característiques específiques d'alguns animals
				Comença a diferenciar tipus d'animals	Diferencia tipus d'animals
				Comença a identificar els canvis produïts per les estacions de l'any	Identifica els canvis produïts per les estacions de l'any
				Comença a reconèixer els objectes independentment de la seva posició	Reconeix els objectes independentment de la seva posició

DESCOBERTA DE L'ENTORN

CAPACITATS	OBJECTIUS DEL CICLE 0-3	OBJECTIUS GENERALS	CONTINGUTS ESPECÍFICS		
			4 mesos a 1 any	1-2 ANYS	2-3 ANYS
8. Pensar, crear, elaborar explicacions i iniciar-se en les habilitats matemàtiques bàsiques.		Actuar i experimentar amb els objectes de l'entorn proper, establint relacions perceptives i sensorials	Practica accions de treure, posar obrir, tancar, llençar, posar dins... amb els materials i propostes de l'aula	Experimenta amb les accions de treure, posar, picar, rebregar, estripar, apilar, tapar,...	Aplica els moviments i accions oportuns per aconseguir l'intencionalitat dels objectes, materials i/o propostes
			Realitza alguna acció de causa-efecte i repetició amb elements, materials i joguines de l'aula	Repeteix les accions de moviment amb diferents materials	Estableix relacions causals a partir d'accions que tenen un resultat concret: relacions causa-efecte
			Repeteix les accions de moviments amb diferents materials	Aplica les accions a rutines i hàbits de la vida quotidiana	
		Iniciar les primeres classificacions, ordenacions i correspondències en funció de les característiques i els atributs	Busca materials de la mateixa categoria	Identifica quantitats de molts-pocs davant classificacions d'objectes	Observa i reconeix formes iguals o diferents
				Reconeix i aplica conceptes de dins-fora, obert-tancat, gran-petit	Experimenta amb les qualitats dels materials i objectes per fer-hi relacions
				Diferencia objectes en funció d'un atribut de mida, forma i/o color	Descrueix alguns objectes a partir de nocions de mida, forma i color Fa agrupacions en funció d'un element qualitatiu comú
9. Progressar en la comunicació i expressió ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals per mitjà de diversos llenguatges.	Iniciar-se en la descoberta i l'ús del llenguatge corporal, verbal, matemàtic, musical i plàstic.	Comunicar-se i expressar-se mitjançant el moviment, el joc, el gest i la paraula, amb una progressiva millora del llenguatge oral	Es comunica i s'expressa mitjançant els sons i els moviments	Es comunica i s'expressa mitjançant els sons i els moviments	Utilitza el llenguatge oral per expressar necessitats bàsiques
			Experimenta amb els propis sons		
			Repeteix sons i mots senzills		
		Comprendre les intencions comunicatives dels altres, pel gest, l'entonació i la veu, per utilitzar de manera progressiva les normes que regeixen els intercanvis, realitats i converses (atenció, espera, to de veu, interès, iniciativa) valorant el llenguatge oral com un mitjà de relació.	Comprèn els missatges de l'adult en funció de l'entonació, l'expressió global i els gestos	Comprèn els missatges que l'adult li comunica	Respon a missatges de l'adult
			Coneix el nom de les persones més properes	Compleix ordres i encàrrecs senzills	Realitza encàrrecs
			Respon davant del seu nom	Augmenta progressivament el nivell d'atenció i escolta	Escolta atentament una explicació de la mestra
				Respon a qüestions simples	Participa en diàlegs tot explicant situacions viscudes
			Para atenció davant d'un estímul-explicació per part de la mestra	Mostra curiositat i iniciativa per mirar contes d'imatges	Reconeix els personatges principals d'un conte amb l'acció que hi desenvolupen
			Coneix a grans trets els contes treballats a l'aula	Coneix a grans trets els contes treballats a l'aula	
			Observa contes i làmines amb l'ajut de l'adult	Recorda el personatge principal d'un conte treballat	Reprodueix alguns contes treballats
		Mostrar interès cap al llenguatge musical tot experimentant sensacions corporals i auditives fins a l'expressió de sentiments i emocions	Expressa plaer o desplaer davant els jocs cantats i musicals	Expressa plaer o desplaer davant els jocs cantats i musicals	Expressa plaer o desplaer davant els jocs cantats i musicals

ÀREA DE COMUNICACIÓ I LLENGUATGES

CAPACITATS	OBJECTIUS DEL CICLE 0-3	OBJECTIUS GENERALS	CONTINGUTS ESPECÍFICS		
			4 mesos a 1 any	1-2 ANYS	2-3 ANYS
9. Progressar en la comunicació i expressió ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals per mitjà de diversos llenguatges.	Comprendre el llenguatge adult i dels altres infants, comunicar-se i expressar-se a través del moviment, el gest, el joc i la paraula, amb una progressiva millora del llenguatge oral.	Mostrar interès cap al llenguatge musical tot experimentant sensacions corporals i auditives fins a l'expressió de sentiments i emocions	Gaudeix amb els jocs de falda, les cançons, la música i el moviment	Imita cançons i/o propostes musicals mitjançant la veu, el cos i el moviment	Mostra preferències a nivell musical per determinades peces, cançons, dites, audicions...
					Coneix i reproduïx cançons senzilles per si sol o bé amb ajut
			Recorda els moviments principals d'algunes cançons	Experimenta a través de la manipulació de materials sonors	Imita els moviments de danses senzilles
			Experimenta a través de la manipulació de material sonors i instruments	Realitza moviments concrets per aconseguir so d'un instrument i material sonor.	Coneix instruments diversos i la manera de tocar-los
			S'inicia en la manifestació d'estats emocionals provocats per la música	Diferencia so-silenci	Diferencia so-silenci
				Diferencia un so fort i un so fluix	Diferencia un so fort i un so fluix
				Diferencia entre ràpid i lent	Diferencia entre ràpid i lent
				Manifesta alegria/relaxació segons l'audició	Manifesta alegria/relaxació segons l'audició
		Iniciar-se en el llenguatge plàstic a través de l'utilització de diferents materials per tal de donar eines per desenvolupar la creativitat, l'imaginació i la sensibilitat	Experimenta amb el propi cos com a primera eina davant dels materials plàstics	Experimenta amb el propi cos com a primera eina davant dels materials plàstics	Manipula activament els materials plàstics que es posin a l'abast
				Aconsegueix un desenvolupament progressiu amb les diverses tècniques plàstiques	Progressa en destresa en l'ús de diferents estris plàstics
				Té cura dels materials que s'utilitzen	Té cura dels materials que s'utilitzen
				S'inicia en la realització de traços lliures	Té un control del traç senzill
					S'inicia en la delimitació de l'espai en suports diferents
					S'inicia en el gargoteig
					Dóna significat a algunes reproduccions plàstiques

ÀREA DE COMUNICACIÓ I LLENGUATGES

3.5 L'AVALUACIÓ

L'avaluació està completament integrada en el procés educatiu i és una part integrant de tota la intervenció educativa a l'entendre l'acte educatiu com un procés de retroalimentació.

L'avaluació ha de proporcionar la informació necessària per poder prendre decisions que afavoreixin el procés d'ensenyament - aprenentatge en funció de la planificació realitzada i del moment en que es realitza.

Al llarg del procés d'ensenyament - aprenentatge avaluarem 3 aspectes:

- El procés educatiu. Comprovar si els infants estan adquirint les capacitats previstes en els objectius plantejats per a cada nivell.
- La pràctica docent. Comprovar que aquesta es desenvolupa adequadament.
- El desplegament curricular.

3.5.1 L'APRENTATGE: LA CLAU

Avaluació del procés educatiu

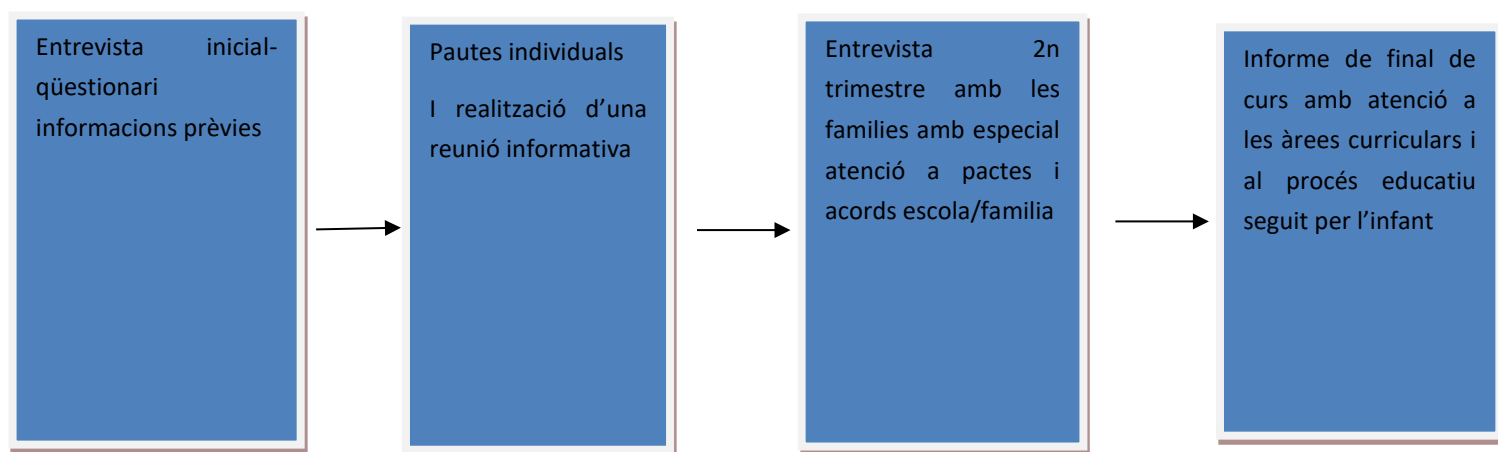
Es poden diferenciar tres tipus d'avaluació tenint en compte el moment en què es realitza: avaluació inicial, formativa i sumativa o final.

Per poder avaluar el procés ensenyament - aprenentatge al llarg del curs ens basem en l'observació directa i indirecta utilitzant eines que ens permeten un seguiment individual de cada nen mitjançant les pautes individuals on queden reflectits aquells aspectes més destacats de cada infant per tal de poder-los anar treballant i millorant.

	Avaluació inicial	Avaluació formativa del procés	Avaluació final o sumativa
Que és?	Permet conèixer les característiques de l'infant a tenir en compte en la seva estada a la Llar, en quina situació d'aprenentatge, context socio-familiar i socioeconòmic està	Es realitza durant tot el procés d'ensenyament - aprenentatge i té com a referents els objectius proposats per a cada nivell.	Recull i sintetitza la informació proporcionada per l'avaluació inicial i contínua i determina si s'han assolit els objectius proposats
Eines utilitzades	Entrevista inicial amb les famílies on es demanen informacions prèvies en el que es recullen dades rellevants i/o a tenir en compte de cada infant	Recull d'observacions Formulari de Pautes individuals A finals de primer trimestre es fa una reunió grupal on s'explica com ha anat el procés de familiarització del grup i s'aprofita per	Informes individuals a final de curs Entrevistes amb les famílies sempre que ho sol·licitin.

		parlar de forma individual amb les famílies que ho sol·licitin. Al segon trimestre si que es fa una entrevista individual amb cada família per explicar l'evolució de l'infant.	
--	--	---	--

En el següent diagrama s'observa el circuit seguit en el seguiment i avaluació del procés educatiu:

Avaluació de la pràctica docent

Setmanalment es realitza una reunió d'equip on a part de programar i debatre sobre temes del dia a dia de l'escola bressol també es posen sobre la taula temes o aspectes a millorar en la nostra pràctica educativa.

A l'inici de curs es debateran temes com són: el nostre paper en la familiarització, amb les famílies, amb les activitats a realitzar, etc.

Al llarg del curs a les reunions es valora com estat anant el nostre procés i es debat sobre aquells aspectes que cal mantenir, canviar o millorar.

Avaluació del desplegament Curricular

L'avaluació del desplegament Curricular es farà anualment per l'equip educatiu. Les possibles propostes de canvi després de les revisions es recopilaran per incorporar-les al Projecte Educatiu.

L'avaluació del desplegament Curricular el durem a terme mitjançant la recopilació de les avaluacions de les activitats que integren els projectes, racons, unitats de programacions o altres programacions estables.

Els objectius d'aquesta avaluació són:

- Conscienciar de la situació i del potencial organitzatiu del centre per afrontar una innovació.

- Comparar la posició organitzativa entre uns aspectes i altres del mateix centre.
- Adonar-se i reflexionar sobre la importància de les condicions organitzatives per poder establir un pla de millora.
- Copsar l'evolució en terreny organitzatiu de la nostra escola.

4: CARACTERÍSTIQUES DE L'ENTORN SOCIAL, CULTURAL I SOCIOLINGÜÍSTIC

4.1 L'ENTORN

El treball en la comunitat, relacionant-nos i coordinant-nos amb els diferents serveis que tenen com a objecte d'intervenció els infants petits i les seves famílies, ens dona una visió més ampla de tot l'entorn dels infants i ens ofereix l'oportunitat de compartir el que anem treballant, veure formes diferents d'intervenir, conèixer d'altres professionals, oferir a les famílies recursos que tenen al seu abast i, en definitiva, oferir una atenció més adequada i de qualitat.

Treballar coordinadament amb altres serveis demana haver-nos conegut primer, pensar en què és el què ens podem oferir i compartir, com podem treballar plegats i posteriorment planificar accions conjuntes. Això demana l'esforç d'apropament de tots i totes i uns objectius de treball clars.

Segons les dades de l'ajuntament d'Òdena, en quant a la procedència de la població podem informar que el 94,93% de la població del municipi és autòctona i el 5,07% és població estrangera, destacant entre totes, quant a nacionalitats, la marroquina, xinesa i romanesa.

4.2 EL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

El projecte lingüístic del centre tindrà en compte la realitat de la composició lingüística i sociocultural de l'escola i del seu entorn, fet que permetrà la seva elaboració i desenvolupament sobre una base sòlida.

Aquesta realitat lingüística ens proporcionarà els elements a considerar per comunicar-nos amb les famílies; en canvi, respecte els infants, serà molt més senzilla, entenent que tots els infants de 0-3 anys inicien el llenguatge verbal a la llar d'infants.

És important destacar que la llengua vehicular de l'escola és el català i que s'aplica la immersió lingüística. Tot i així, ens adaptem a totes aquelles famílies que ho necessitin.

L'etapa que ens ocupa a l'escola (0 a 3 anys) és l'etapa on s'estableixen les bases del llenguatge. En aquestes primeres edats allò que més valorem és la intenció comunicativa, independentment del tipus de llenguatge que s'utilitzi.

Tots els llenguatges (gestual, emocional i verbal) tenen la mateixa importància, però és aquí, en el projecte lingüístic, on tractarem específicament l'aprenentatge del llenguatge verbal i la seva implementació.

4.2.1 L'ÚS DE LA LLENGUA A L'ESCOLA

Àmbit docent

La llengua vehicular de l'escola, tant en les activitats d'ensenyament - aprenentatge com en les relacions entre els diversos estaments de la comunitat educativa i amb les diferents institucions, serà el català.

Les explicacions de les educadores, les estratègies d'avaluació (observació, registre) i els elements ambientals també seran en català.

En tot cas, el recull de la **normativa vigent** especifica, textualment:

Decret 94/1992 de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació curricular de l'educació infantil.

Art. 6.1. "El català com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament. S'utilitzarà normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge de l'educació infantil".

Àmbit administratiu

Tota la documentació del centre serà redactada en català. Això inclou tant els aspectes ambientals - retolació de dependències, treballs, murals, tauler d'anuncis, cartells, etc. com la documentació oficial, actes dels claustres i del consell de l'escola, els llibres de registre, la correspondència oficial, certificats, matrícules, els instruments de gestió del centre (PEC, NOFC, PAC, etc.), inventari del material, etc.

Decret 75/1992 de 9 març pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària a Catalunya.

Art 3.1. "El català com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament. S'utilitzarà normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge de l'educació infantil, de l'educació primària i de l'educació secundària obligatòria.

Àmbit complementari

Les activitats i serveis complementaris que s'oferten per la mateixa escola es proposaran en català.

Àmbit de relació

La llengua de comunicació entre els diferents membres de la comunitat educativa serà, preferentment, el català.

Per altra banda, si es parteix de les investigacions psicolingüístiques i psicopedagògiques que s'han realitzat, els infants no fan distinció entre la primera i segona llengua fins els tres anys d'edat, és a dir, els nens i les nenes que tenen contacte

amb més d'una llengua abans dels tres anys, es considera que incorporen totes dues com a primera, i se'ls anomena bilingües familiars.

L'escola adoptarà el català com a llengua vehicular independentment de quina sigui la llengua familiar dels infants. Amb això, no únicament no es deteriora el progrés lingüístic de l'infant d'entorns de parla no catalana, sinó que des del seu coneixement accedeixen als avantatges cognitius i lingüístics que presenta el bilingüisme primerenc.

Amb tot, pensem que aquesta és la millor fórmula perquè els infants puguin accedir a l'ús de la llengua catalana i, així, procurar i afavorir la seva integració social.

A la llar d'infants es pot donar el cas de famílies amb desconeixement i/o dificultats de comprensió de la nostra llengua, i davant d'aquesta necessitat des del centre es facilitarà que es pugui rebre l'explicació de la informació en castellà.

4.2.2 OBJECTIUS GENERALS DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC

Els objectius del nostre projecte lingüístic són els següents:

- **La utilització del Català com a llengua vehicular del centre pels seus membres**
- **Fomentar el coneixement de la llengua catalana i que arribi a tothom**
- **Vetllar per la dotació adequada de recursos humans i materials necessaris per al bon desenvolupament del Projecte lingüístic**
- **Oferir una atenció més individualitzada als infants que puguin presentar dificultats de llenguatge**
- **Informar les famílies sobre l'opció presa per l'escola, així com motivar-los a fer-se-la seva**
- **Garantir el respecte als elements d'identificació de personal que l'infant ja tingui com ara, per exemple, el propi nom i la denominació dels familiars i/o dels objectes estimats.**

Seguint amb l'important paper de la família dins la llar, el nostre mètode considera dues actuacions diferenciades:

Famílies	Infants
Es preguntarà a les famílies si coneixen el català i si no fos el cas, preguntariem què no entenen, per poder facilitar la integració amb el projecte lingüístic de la llar. OBJECTIUS: Aconseguir les primeres informacions de l'infant i de la família. Poc a poc enfortir el diàleg per poder iniciar les comunicacions escrites.	Sempre es dirigirà a l'infant en català acompanyant les paraules amb gest. S'establiran comunicacions verbals inicials en l'idioma de la família per aconseguir comunicació afectivament emocional. Sempre s'aprofitarà per introduir nou vocabulari de tot tipus.

Prenent aquesta fonamentació teòrica de base, establim la metodologia que creiem més adequada per a l'assoliment dels objectius educatius.

5: ATENCIÓ A LA DIVERSITAT DE L'ALUMNAT

5.1 L'ESCOLA INCLUSIVA

Entenem per educació inclusiva el camí cap a una educació de qualitat, on tota la comunitat educativa, famílies, infants, educadors/es i administració pública, tinguin un objectiu comú: oferir a tots els infants el dret a rebre una educació de qualitat i adequada a les seves necessitats, siguin quines siguin les seves condicions o circumstàncies personals o socials. Així doncs, l'escola inclusiva és aquella que veu als infants sense adjectius, cadascú amb les seves característiques i necessitats pròpies, entenent la diversitat com un fet natural.

Els objectius curriculars d'aquesta primera etapa 0-3, són els mateixos per a tots els infants. És per aquest motiu que **les Llars d'infants Municipals Rurals d'Òdena** ofereix l'atenció individualitzada que cada infant necessita per tal de promoure el desenvolupament i l'aprenentatge. En aquest sentit, entenem que l'educació inclusiva és un principi que ha d'estar present a l'escola, i els educadors/es han d'estar preparats per innovar i abordar el món de les diferències. Hem d'aprendre a viure amb la diferència, i aprofitar el repte de la diversitat.

Objectius:

- Garantir el benestar físic i emocional de l'infant i fomentar el descobriment d'un mateix i de l'entorn i el desenvolupament de la seva autonomia oferint plans individualitzats quan sigui necessari. Compartir amb les famílies l'educació dels infants

Entre les diferents formes d'atendre la diversitat dins de l'aula, amb una orientació inclusiva per a tots els infants, trobem especialment adequats els que relacionem a continuació, entre d'altres que exposem a l'apartat d'atenció a la diversitat:

Suport dels especialistes CDIAP, EAP... de la zona	Treball compartit amb tots els educadors/es	Treball en petits grups mixtes i heterogenis	Treball Racons d'aprenentatge
--	---	--	-------------------------------

5.2 TRACTAMENT DE LA DIVERSITAT

Entenem el tractament a la diversitat com un compromís institucional que té repercussions en l'ordenació curricular i implica perspectives didàctiques, organitzatives i orientadores concretes. El concepte de diversitat a la llar d'infants, va més enllà de la incorporació d'infants amb necessitats educatives específiques per discapacitats físiques, psíquiques, sensorials, trastorns greus de personalitat, de conducta o malalties degeneratives greus, ja que parlem d'una educació que inclou a tothom respectant les individualitats de cadascú i promou participació de tota la comunitat educativa.

La diversitat que es viu dins l'escola és molt àmplia, des de la diferència d'edat dins d'un mateix grup, fins als diferents factors socials, culturals, familiars, etc.

En aquesta edat és important la detecció precoç de la necessitat de suport educatiu, amb la finalitat de començar l'atenció individualitzada el més aviat possible i canviar el pronòstic funcional a llarg termini.

En conseqüència és precís el treball conjunt entre l'equip educatiu, la família i els professionals dels diferents serveis d'orientació especialitzats com CDIAP, EAP, CREDA... a través de l'adaptació curricular, ajustant o modificant l'ambient d'aprenentatge, espais, materials, replantejament d'agrupaments (grups flexibles i mixtes), metodologies...

Cal que a la Llar d'infants es respectin totes les persones sense fer discriminacions per raons d'origen, sexe, orientació sexual, capacitat, religió, ideologia i situació personal o familiar. Així doncs, plantejem propostes que responen als diferents ritmes, interessos i necessitats dels infants, tenint en compte que dins les aules tenim grups mixtes i heterogenis. El treball per racons d'aprenentatge ens dóna resposta per poder projectar propostes respectuoses i assegurar i atendre aspectes propis de cada infant.

És important que l'educador/a respecti les diferències personals de cada infant i realitzi programacions obertes i flexibles, és així com podem afavorir el procés d'aprenentatge de manera individualitzada, permetent que cada infant desenvolupi al màxim les seves potencialitats.

Algunes consideracions per a l'atenció a la diversitat:

- Establir un vincle de col·laboració i confiança amb les famílies.
- Establir un vincle afectiu amb el nen/a per poder iniciar qualsevol acció.
- Altres infants així com els adults, juguen un paper de model de referència en l'aprenentatge.
- Permetre l'accés a l'aula d'altres professionals perquè aconsellin i donin eines per la millora. Incoop compta amb personal qualificat per acompanyar als equips i fer un assessorament més individualitzat dels casos, sempre conjuntament amb els serveis externs (CDIAP, EAP...).
- El nostre punt de referència és la programació del grup classe i prepararem adaptacions curriculars i de les propostes per tal que tots els infants hi puguin participar.
- Incorporar nous materials adequats a cada nen/a, especialment aquells/es amb dificultats físiques, que els permetin desenvolupar accions de la vida quotidiana sense necessitat constant d'un suport.
- Distribuir l'espai tenint en compte les particularitats de cada infant.
- Adequar l'organització de l'equip per permetre l'atenció dels infants en moments que requereixin una atenció individualitzada, conjuntament amb els especialistes de l'escola.
- Coordinar-se amb serveis externs (EAP, Creda, Crec, CDIAP, pediatres, CSS, EAIA, Serveis).
- Es donen també característiques diferencials associades al gènere. És fonamental que el mitjà escolar ofereixi oportunitats múltiples i variades d'aprenentatge i desenvolupament a nens i nenes, que transcendeixin estereotips.

5.3 ATENCIÓ A LES NECESSITATS EDUCATIVES ESPECÍFIQUES

Es considera que un infant precisa de necessitats educatives específiques quan precisa d'adaptacions curriculars, adaptacions d'accés o requereix una atenció professional excepcional degut a característiques físiques, psíquiques, sensorials, culturals, socioeconòmiques, etc. o per manifestar greus trastorns de la personalitat o de conducta, que difereixen de la majoria de la població determinada. Per tant els infants que tenen necessitats educatives específiques són:

- Infants que per raons socioeconòmiques o socioculturals requereixen atenció educativa específica.
- Els de nova incorporació al sistema educatiu, ja sigui per la seva competència lingüística o pel seu nivell de coneixements bàsics requereixin una atenció educativa específica.
- Aquells/es que presenten NEE perquè estan afectats per discapacitats físiques, psíquiques o sensorials, o que manifesten trastorns greus de personalitat o conducta.

Les necessitats que existeixen són per una banda les permanents i per l'altre les temporals, tenint en compte que es pot tractar de trastorns del desenvolupament o discapacitats o també necessitats específiques per alguna situació puntual per la qual un infant pot necessitar una sèrie de mesures pedagògiques determinades durant un període de temps.

CRITERIS ORGANITZATIUS

Per tal de dotar-nos d'una correcta atenció als infants amb NEE cal poder preveure de quins criteris organitzatius partim per tal que la nostra intervenció estigui dotada de coherència, no només en l'atenció a infants amb NEE sinó també en el conjunt del servei escolar i del projecte educatiu. Aquests criteris són:

- Els i les educadores han de planificar la seva dedicació per tal de donar cobertura a les necessitats educatives dels infants amb NEE. Aquesta planificació haurà de preveure:
- La jornada de dedicació de la que es disposa i l'organització general del centre.
- Les adaptacions curriculars efectuades per a la correcta atenció i estimulació dels infants.
- La necessitat de coordinació amb la família, els serveis externs i l'equip educatiu de l'escola.
- Els infants amb NEE hauran de ser atesos dins l'aula de referència.
- L'atenció dels infants amb NEE serà portada a terme pel propi personal de la llar d'infants.
- L'organització del centre, i de l'aula en particular, haurà de ser el màxim de flexible i ajustada a les necessitats reals i a l'assistència o no de l'infant amb NEE a la llar d'infants.

FUNCIONS DE L'EDUCADOR/A EN RELACIÓ A LES NEE

En relació als infants: Fer una observació exhaustiva de l'infant en diferents moments del dia a dia a l'escola.

- Descriure les adaptacions necessàries per donar un suport individualitzat a l'infant
- Acompanyar l'infant quan ho necessiti.
- Realitzar el seguiment del desenvolupament integral de cadascun dels infants amb NEE.
- Crear el material general o específic necessari per donar un espai adequat als nens.
- Adaptar les propostes educatives generals de l'aula sempre que sigui necessari.
- Establir unes pautes comunes d'observació i seguiment dels nens amb NEE.

En relació a les famílies:

- Recollir tota la informació necessària del context familiar en relació a la vida de l'infant
- Crear ponts de comunicació i confiança família-escola (entrevistes seguiment)
- Col·laboració i acompanyament a les famílies, oferint espais de diàleg si escau.

Amb el personal de suport de l'aula:

- El personal de suport també participa en l'observació de l'infant, contribuint a la detecció de signes d'alerta en l'etapa 0-3.
- Informar-la sobre el tipus de necessitat i sobre les característiques individuals de l'infant i les seves fortaleces i debilitats.
- Proposar activitats per treballar aspectes que es considerin importants. Creació de noves propostes educatives que facilitin el procés de desenvolupament dels nens.
- Explicar com treballar quan la tutora estigui sola a l'aula o amb l'educador/a de suport.
- Treballar en la redacció dels informes dels infants amb NEE.

MITJANS DE DETECCIÓ

Un dels aspectes més important és la identificació i detecció de possibles signes d'alerta durant els primers 3 anys de la vida dels infants així com de les necessitats educatives específiques. Aquesta identificació s'ha de fer tan aviat com sigui possible, per poder facilitar una possible orientació diagnòstica i tractament precoç que millori la capacitat de compensació dels possibles trastorns detectats durant els primers anys de vida dels infants, per poder començar a treballar a temps i poder fer un bon seguiment de l'infant. ***Si canviem el començament de la història canviem tota la història.*** És per aquest motiu que hem de partir d'una acurada avaluació dels infants, conèixer el context i coordinar-nos amb altres agents que estiguin intervenint amb l'infant.

Aquesta identificació, en molts casos, comença a la llar d'infants a través de l'observació de l'educador/a. Per tant, la metodologia de treball utilitzada pel professional serà molt oberta, flexible i atent, adaptada al moment evolutiu en el qual es troba l'infant, a les seves necessitats, les seves carències i les seves potencialitats, així com a l'ambient de l'aula i característiques del grup.

La prematura detecció d'aquells infants que necessitin algun tipus d'atenció més individualitzada o específica facilitarà la seva adaptació i inclusió a l'escola i en el grup d'aula, així com en el context que l'envolta, per tal de poder realitzar aquesta detecció precoç de necessitats educatives específiques o algun altre signe d'alarma, ens basem en les orientacions i de la guia d'ajuda a fer l'avaluació i/o el seguiment de l'infant del CDIAP.

Així doncs, és molt important que els educadors/es coneguin aquests signes d'alerta i les característiques generals del desenvolupament de l'etapa 0-3 anys, tenint en compte que no tots els infants segueixen el mateix ritme de desenvolupament.

PROTOCOL EN CAS DE DETECCIÓ

- Realitzar una observació de l'infant (la relació amb el grup d'iguals, amb adults, la seva interacció amb els elements que formen el context).
- Reunió de l'equip educatiu per tal de conèixer i fer una valoració del cas.
- Contacte amb el servei extern oportú i remetre'ls l'observació realitzada per l'escola.
- Observació de l'infant per part del professional del servei extern.
- Reunió de coordinació entre la llar d'infants i el servei extern per determinar el tipus d'atenció que precisa l'infant. En aquesta reunió participa la tutor/a, i la direcció del centre

5.3.1 OBJECTIUS D'ATENCIÓ A INFANTS AMB NEE

Objectius generals

- Garantir als infants amb necessitats educatives específiques un projecte educatiu adient i de qualitat.
- Aconseguir el desenvolupament i aprenentatge generalitzat dels infants amb necessitats educatives específiques.

Objectius específics

- Establir un vincle afectiu amb els infants atesos.
- Garantir una atenció directa i individualitzada als infants amb NEE.
- Donar eines de planificació i actuació per adaptar l'acció educativa a les necessitats específiques dels infants.
- Crear i adaptar els recursos i materials necessaris per al desenvolupament i benestar de l'infant a l'aula.
- Fer una coordinació i acompanyament amb la família de l'infant per garantir una coherència i globalitat en el treball realitzat.
- Ser el professional referent de la llar per als serveis externs d'atenció a la petita infància (atenció precoç, pediatria...) i fer un seguiment dels casos sorgits.
- Participar en espais i fòrums per la formació continuada en atenció a infants amb necessitats educatives específiques.

Les diferents discapacitats, dificultats emocionals significatives o altres conductes que poden presentar els infants han de trobar una resposta educativa i social a la mateixa escola. No obstant, el fet que aquesta diversitat existeixi no ha d'implicar la fragmentació d'aquests infants i un etiquetatge que remarqui la seva diferència.

5.3.2 LES ADAPTACIONS CURRICULARS

Els plans individuals són un conjunt de mesures, accions i eines de planificació i actuació que es porten a terme per donar resposta als infants de forma individualitzada quan presenten necessitats educatives específiques.

Els **Plans Individualitzats** han de ser una eina àgil i funcional i han de recollir la planificació, les estratègies metodològiques, les habilitats adaptatives escolars, familiars i socials necessàries per l'adaptació i el desenvolupament integral de l'infant, així com els criteris d'avaluació del procés d'aprenentatge i personal de l'infant.

Cada cas necessita un ajustament diferent, en alguns però, només s'han de fer certes modificacions que no comporten canvis en els objectius ni impliquen canvis en l'avaluació.

TIPUS DE PLANS INDIVIDUALITZATS

Adaptacions menys significatives: Aquelles modificacions que permeten assolir les capacitats de l'etapa i els objectius del cicle.

Adaptacions més significatives: Aquelles que modifiquen substancialment els criteris d'avaluació i, per tant, el grau de consecució de les capacitats i objectius generals del cicle. A mesura que les necessitats educatives són més significatives les adaptacions es faran seguint el següent procés:

PROCÉS D'ELABORACIÓ D'UN PLA INDIVIDUALITZAT

Per a portar a terme un Pla Individual (PI) se segueix un procés on queda palès un conjunt de modificacions en: objectius, continguts, activitats, recursos, metodologia i avaluació, per tal d'adaptar el currículum a les necessitats educatives específiques de l'infant. Aquest PI el fa l'educador/a, juntament amb el/la responsable del CDIAP (si escau) seguint els passos següents:

a) Diagnòstic i valoració de la situació inicial

Es tracta de valorar quines són les aptituds de l'infant i les característiques del seu entorn psicosocial i identificar les seves dificultats. Quins són els continguts i els objectius que es prioritzaran tenint en compte les seves individualitats. Caldrà fer una avaluació inicial de les capacitats, del nivell de desenvolupament i les seves preferències (companyes, materials, activitats)

b) Identificació de les necessitats educatives

A partir de les dades anteriors es fa una anàlisi de les possibilitats i de tot allò que conflueix en l'infant (família, entorn, cultura, etc.)

c) Determinació del tipus d'adaptacions necessàries

Establir nous objectius el més descriptius possibles.

Escollir la seqüència dels continguts en relació als objectius i segons les necessitats.

Determinació de la seqüència d'aprenentatge (quin és el moment més adequat?)

Establiment d'activitats i propostes educatives, algunes adaptades de forma que no trenquin el ritme del grup, d'altres respondran a les seves necessitats particulars.

d) Elecció de les estratègies metodològiques més ajustades

Els criteris metodològics han de respondre a un aprenentatge globalitzat, una participació activa de l'infant, una metodologia estimuladora i flexible, la utilització dels recursos més adequats i a una avaluació concreta i apropiada.

6: SERVEIS

6.1 SERVEI ESCOLAR

En l'apartat de la "Concreció del desenvolupament del currículum" ja hem detallat els objectius de cicle. El desenvolupament i desplegament d'aquests objectius es porta a terme des de la llar d'infants i l'equip educatiu els concreta segons la línia metodològica que realitza i els relaciona amb els continguts curriculars i els criteris d'avaluació pertinents.

D'altra banda, podem concretar els objectius del servei escolar que responen a:

- Consolidar l'educació que es dona a la llar d'infants com a un ensenyament de qualitat dirigit al primer cicle de l'etapa d'educació infantil.
- Aconseguir implantar els nostres trets d'identitat.
- Demostrar amb la pràctica diària la implementació dels nostres principis pedagògics.
- Definir i posar en pràctica una línia metodològica consensuada amb tot l'equip educatiu.
- Fomentar l'adquisició d'hàbits positius mitjançant els recursos i eines necessàries en cada eix de treball.
- Potenciar la participació com a eina elemental de comunicació entre la llar i els pares i mares.

Els objectius de treball principals del servei escolar s'orienten al creixement integral de l'infant a partir del progressiu descobriment de l'entorn més proper. Les activitats i situacions educatives potencien la seva autonomia i s'orienten a estimular la relació i el respecte envers els seus companys, a explorar i descobrir les qualitats dels elements i objectes que tenen al seu abast, a aprendre i gaudir dels llenguatges **observacions sistemàtiques** expressius, etc.

En aquesta etapa s'atenen no només les necessitats bàsiques de l'infant (com menjar, dormir o la higiene) sinó que s'atenen i s'estimulen les seves necessitats afectives, socials, morals i cognitives.

6.1.1 PROCÉS EDUCATIU DE L'INFANT

Els infants, des del moment que comencen a la llar d'infants, entren en un procés educatiu concret on es valoren i es fa el seguiment de les seves principals conquestes en base als objectius i als continguts curriculars.

El procés comença amb l'**entrevista inicial** on les famílies aporten les informacions prèvies respecte a l'infant, les seves particularitats i els aspectes principals a tenir en compte a l'inici de la relació entre l'educador/a, l'escola i el nen o nena. Així mateix, **el procés de familiarització** d'infants, família i educadors/es s'ha de programar d'una manera determinada coneixent a priori els components d'aquesta fase i de les particularitats dels infants i famílies que atensem.

El procés de familiarització s'anirà repensant en base al desenvolupament del mateix, en base a si existeix la necessitat de programar noves estratègies o nous recursos i en base a les que efectuen els educadors/es respecte del desenvolupament del procés en cadascun dels infants. Per a realitzar aquestes observacions comptem amb unes pautes d'aquells aspectes a observar i avaluar que es relacionen directament amb el procés de familiarització i amb els objectius i continguts que hi tinguem associats.

Un cop donem per acabat el procés de familiarització, ens plantejem nous reptes i objectius a assolir a nivell grupal i individual segons les observacions i valoracions realitzades.

Al llarg del curs escolar realitzem una observació continuada respecte al desenvolupament i als assoliments dels infants i del grup aula. Totes aquestes observacions ens permeten repensar els objectius (en base a les avaluacions realitzades)

i elaborar l'**informe final** on recollim els diferents elements valorats respecte als continguts de les àrees curriculars de cada infant.

La **programació d'aula** es realitza mitjançant una llibreta que cada educador/a té per plantejar-se mensualment quins objectius vol treballar i com. En les **reunions d'equip** es fa una valoració de com ha anat el treball fet durant el mes anterior. Aquesta manera de programar permet adaptar-se a les necessitats dels nens/es individualment i també al grup aula.

AVALUACIÓ DEL PROCÉS EDUCATIU

L'organització de les situacions educatives condiciona l'avenç en l'aprenentatge, afavorint-lo o pel contrari inhibint-lo i fins i tot dificultant-lo. La manifestació de les conductes i habilitats dels infants depèn de les situacions organitzades pels adults. Per tant, l'anàlisi d'aquestes conductes ha de tenir en compte sempre les condicions en les que són observades: els continguts proposats, l'organització material, les relacions entre els infants o entre aquests i l'adult, etc.

És per això que, la finalitat de l'educació no és pronunciar-se sobre l'èxit o fracàs dels infants en la realització dels aprenentatges, sinó més aviat conèixer el procés seguit per cada infant i pronunciar-se sobre la pertinència dels recursos emprats (activitats, materials, etc.) per tal de facilitar el procés educatiu.

En resum l'avaluació ha de:

- Aportar informació sobre el procés que segueix cada infant i el seu nivell de desenvolupament.
- Col·laborar en la millora del procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Comprovar si s'han realitzat els aprenentatges previstos en els objectius didàctics.

L'avaluació no s'ha de confondre amb la comprovació de resultats, sinó que ha de servir per valorar com l'infant aprèn i què aprèn. El que cal és avaluar el desenvolupament personal de l'infant en el sentit més ampli, les actituds que manifesta, els interessos que mostra, les estratègies que utilitza i, sobretot ha de mesurar capacitats, no coneixements.

D'altra banda, per avaluar l'eficàcia del procés d'aprenentatge cal considerar els diferents factors que hi incideixen: la pròpia intervenció de la persona educadora, la metodologia emprada, l'agrupació d'infants proposada, els materials seleccionats,... a fi de reflexionar sobre els mateixos i ajustar-los millor a les necessitats i característiques individuals. És a dir, cal pensar en l'avaluació com un recurs de les educadores per millorar l'acció educativa.

Aquest enfocament metodològic és conegut com l'avaluació formativa de la qual hem parlat en l'apartat de la "Concreció del desenvolupament del currículum". Es realitza durant tot el procés d'ensenyament-aprenentatge amb la intenció de proporcionar a l'infant l'ajut pedagògic més adequat en cada moment.

El segon pas consisteix en analitzar la informació recollida per tal d'ajustar la proposta a les necessitats observades. Les dades obtingudes han de fer possible tornar a proposar la situació després d'introduir els ajustos adients. S'inicia així un cicle de proposta – avaluació - nova proposta - avaluació.... que permet conèixer la pertinència de les intervencions i els recursos emprats i a la vegada comprovar la progressió individual de cada infant respecte al punt de partida inicial en relació a allò avaluat.

Així doncs, per a poder avaluar el procés educatiu realitzem un informe de final de curs on es realitza un recull de la informació sobre les característiques de cada infant i sobre els diferents elements implicats en la intervenció educativa. Aquesta informació s'obté principalment mitjançant la observació directa i a partir d'eines i registres establerts.

El procés avaluador de la llar d'infant es caracteritza per ser:

- Continu
- Integral
- Formatiu
- Individualitzat
- Orientador
- Auto-corrector

6.1.2 METODOLOGIA

La metodologia de la nostra Llar es caracteritza per la **pedagogia de la quotidianitat** i que els infants aprenguin tot jugant i descobrint per ells mateixos compartint les pròpies vivències, les experiències i les relacions amb els altres. Tenim en compte el **joc i l'experimentació** oferint propostes i materials pensats i cuidats, proposem el **treball internivell i la lliure circulació** a la llar d'infants per afavorir les interrelacions; l'actitud de l'adult és primordial i és per aquest motiu **l'acompanyament a infants i famílies és respectuós**, l'escola bressol és l'espai on es potencien **les relacions entre iguals** i on s'ha de tenir molta cura de **l'organització dels espais**.

PEDAGOGIA DE LA QUOTIDIANITAT

El quadre que mostrem a continuació mostra les situacions i necessitats dels infants entorn a les quals planificarem les nostres propostes didàctiques.

UNITATS DIDÀCTIQUES	NECESSITATS DELS INFANTS	PROPOSTES GENERALS
FAMILIARITZACIÓ, ACOLLIMENT I ENTRADES I SORTIDES	RUTINES DE LA VIDA QUOTIDIANA I INTERACCIÓ SOCIAL	✓ Jornades de Portes Obertes ✓ Reunió de benvinguda ✓ Entrevista individual ✓ Acollida ✓ Entrades i sortides ✓ L'Hora del dinar dels primers dies ✓ Lactància materna ✓ Capses màgiques i jocs de falda
ÀPATS	RUTINA I ALIMENTACIÓ	✓ El mos a mig matí ✓ El dinar ✓ El Berenar
DESCANS	DESCANS	✓ Organització i metodologia de l'espai, el material i el temps de l'estona de descans
CANVI DE BOLQUERS I CONTROL D'ESFÍNTERS	AUTONOMIA I AUTOCONeixEMENT	✓ El canvi de bolquer estirat ✓ El canvi de bolquer a terra davant del mirall ✓ El control d'esfínters

HIGIENE PERSONAL	AUTONOMIA I AUTOCONeixEMENT	✓ Beure aigua i el racó de l'aigua ✓ Rentar-se les mans i la cara ✓ Netejar el nas
PROPOSTES DE JOC INTERIOR	JUGAR, INTERACCIÓ SOCIAL, RESOLUCIÓ DEL CONFLICTE, EXPRESSIÓ, INTERESSOS ESPONTANIS I MOVIMENT	✓ La panera dels tresors ✓ Espai tou ✓ Espai de lactància ✓ Sonalls ✓ Pilotes sonores ✓ Paneres amb elements diversos ✓ Jocs de falda ✓ Moviment (dau, calaixos apilables, caixes de cartró...) ✓ Natura ✓ Música ✓ Joc heurístic ✓ Amagar-se ✓ Construccions ✓ Contes i Biblioteca ✓ Capses musicals ✓ Animals ✓ Ampolles màgiques ✓ Titelles ✓ Instruments i música ✓ Balanceig ✓ Joc simbòlic (nines, vehicles, cuineta, perruqueria, ✓ Relaxació ✓ Disfresses ✓ Racó de la família ✓ Racó de llum i fosc
PROPOSTES DE JOC: EXPERIMENTACIÓ	INVESTIGACIÓ I RESOLUCIÓ DEL CONFLICTE	✓ Classificació, exploració i manipulació de diferents materials (aigua, llum, pintura, fang, materials naturals...)
PROPOSTES DE JOC EXTERIOR AL JARDÍ	RELACIÓ AMB L'ENTORN NATURAL	✓ Joc simbòlic (cabanes, cuineta, bancs, taules i estris) ✓ Sorral ✓ Joc motriu (rampes, tobogants, troncs, dunes...) ✓ Elements naturals i observació de la natura ✓ Racons experimentació ✓ Construccions

		✓ Caixes grans ✓ Plantes aromàtiques ✓ Plantar, regar i collir ✓ Sortir en dies de pluja ✓ Jocs amb aigua
FESTES POPULARS I ANIVERSARIS	RELACIÓ AMB LA CULTURA	✓ Festa de la Castanyada ✓ Setmana de la música, Santa Cecília ✓ El tió i la Festa de Nadal ✓ Dijous llarder i carnestoltes ✓ La mona de pasqua ✓ Sant Jordi ✓ Sant Joan ✓ Fi de curs ✓ Aniversaris
SORTIDES I EXCURSIONS	RELACIÓ AMB L'ENTORN SOCIAL	✓ Al bosc ✓ Biblioteca ✓ Forn de pa ✓ Coordinació amb l'escola

Per altra banda, s'ha de destacar que aquestes propostes es podran realitzar amb diferents tipus d'agrupaments (petit grup - gran grup, homogeni o heterogeni en quant a edat), en funció del moment del curs en què estiguem, i dels objectius que es persegueixin.

JOC I EXPERIMENTACIÓ

El joc, l'experimentació i la manipulació són la base de l'adquisició de coneixement de l'infant, per tant, cal vetllar perquè els nens i nenes es desenvolupin a partir de les seves pròpies vivències i a partir del desenvolupament dels sentits.

A través del joc, l'infant descobreix les propietats dels objectes que l'envolten, resolt diferents situacions de la vida quotidiana i aprèn què hi pot fer (posar, treure, llançar, fer com si fos...). D'aquesta manera l'infant expressa la seva manera de veure el món i simbolitza el que sent, crea, imagina, estableix relacions, etc.

Com diu la pedagoga Montserrat Jubete (2004): *"El Joc és un instrument privilegiat per al desenvolupament de capacitats bàsiques, tant pel grau d'activitat que comporta, com pel seu caràcter motivador i per les condicions en què es desenvolupa, ja que aquestes permeten als infants actuar superant-se a ells mateixos, reconstruir experiències viscudes, interactuar socialment i regular el seu comportament d'acord amb el joc en què participa i tenint en compte els altres participants. (p.9) (Jubete, 2004)"*

S'ofereix espais de joc i materials, que anomenem espais d'aprenentatge, per tal que l'infant pugui desenvolupar les seves capacitats. Per tant hem de tenir en compte les condicions en què es desenvolupa el joc i oferir: espais segurs i tranquils, amb lliure moviment i temps suficient per gaudir-lo i amb materials diversos que enriqueixin el joc.

TREBALL INTRANIVELL I LLIURE CIRCULACIÓ

El treball intranivell es dona a terme quan es barregen infants de diferents edats. Aquest tipus d'agrupaments, afavoreixen la interrelació dels infants de diferents edats que d'una altra manera difícilment es relacionarien. Els infants més petits surten de la seva aula per descobrir-ne d'altres, a altres educadors/es i per moure's pels espais diferents amb la expectació que comporta viure situacions noves i, així, anar adquirint seguretat, autonomia i major confiança. Es tracta d'una proposta global en tota la llar d'infants, aportant molts aspectes positius, afavorint les interrelacions entre infants de les diverses edats i amb tot l'equip educatiu de l'escola. Aquesta proposta proporciona beneficis pels més petits, que es relacionen amb infants més grans i per tant a un comportament més avançat, i per als més grans que ajuden, col·laboren i cooperen amb els més petits, amb el valor que això comporta.

Aquesta proposta d'intranivell ens ajuda a : Afavorir la qualitat del joc; Afavorir un ambient més tranquil i relaxat; Afavorir a l'autonomia personal; Desenvolupar la capacitat d'elecció; Afavorir la convivència i les relacions entre infants i adults; Afavorir l'atenció individualitzada

Organització: Aquesta proposta es realitzarà a partir del segon trimestre, ja que abans els infants estaran en plena adaptació familiaritzant-se amb els espais de l'escola.

Explicarem als infants que poden circular per l'aula del costat i anar a veure les diferents propostes que tenen al l'altre espai. Aquesta organització pot ser de lliure elecció per l'infant o de manera organitzada per l'educador/a, fent grups segons els interessos dels mateixos.

A cada espai hi haurà una educador/a per acompanyar als infants que entren lliurement a descobrir i investigar nous aprenentatges.

Recull de les observacions: Cada educador/a referent d'un dels espais es proposa que vol observar i valorar, per exemple la relació entre infants, la relació amb altres adults que no són els referents, quines estratègies fa servir l'infant per aconseguir algunes accions proposades, etc.

Les observacions es recullen en una llibreta, a la qual té accés tot l'equip educatiu. També es fa un traspàs a la reunió d'equip quan es fa avaluació de les propostes.

Es poden arribar a acords per observar fets individuals com per exemple el cas d'un nen/a que estem fent control d'esfínters, o algun cas de necessitats educatives específiques que cal acompanyar, etc.

El traspàs a l'educadora de referència: El traspàs es farà a final de mes en una reunió d'equip on podrem fer la valoració de com han funcionat els grups, les propostes, l'objectiu i com hem vist a cada nen/a.

L'observació es fa mitjançant la llibreta d'aula que cada educador/a té per recollir totes les observacions de cada proposta.

Propostes: Les propostes estan pensades perquè a cada espai hi hagi activitats per totes les etapes que intervenen en el treball intranivell. Alguns exemples: propostes de manipulació, de construccions, de llum, de joc simbòlic, de psicomotricitat o moviment.

ACOMPANYAMENT RESPECTUÓS

L'acompanyament respectuós implica una sèrie d'actituds per part del l'equip educatiu cap als infants, perquè aquests se sentin respectats i dins d'un clima de confiança:

- **Afecte.** L'afectivitat, la necessitat de ser estimat i valorat, és el motor que posa en marxa qualsevol tipus de desenvolupament sensorial, motor, cognitiu, lingüístic i social
- **Respecte** implica escoltar a l'infant, confiar en ell i acompanyar-lo en el seu procés evolutiu.
- **Confiança** per creure en un infant únic, capaç, competent, curiós i valent. Per aquest motiu l'acompanyem sense interferir, deixant-lo fer i confiant en les seves possibilitats.
- **Relacions** que a la nostra vida són molt importants. A la l'escola bressol oferim relacions que ens aportin sensacions d'acollida, de confiança i respecte vers l'altre.
- **Donar temps** l'infant necessita temps per fer, temps per descobrir, per assimilar nous coneixements, per compartir, per relacionar-se, etc.

"Quan un infant se sent respectat en un clima de confiança pot expressar el seu imaginari i les seves emocions sense por a ser jutjat" Acoutourier (2004)

LES RELACIONS ENTRE IGUALS

Amb els pressupòsits que **hem explicitat és evident el paper i la importància dels iguals i les activitats en petit grup**. És una relació simètrica que permet que es doni una gran solidaritat i cooperació i que afavoreix la creació de dinàmiques organitzatives i autoorganitzades, en les quals poden sorgir divergències capaces de generar negociacions i intercanvis molt significatius. En aquestes relacions és on es dona la coconstrucció de coneixements, interpretacions, teories sobre la realitat. Es tracta de moments de préstecs i adopcions de noves idees, amb presència o no de l'adult; són moments de conflictes cognoscitius, d'imitacions i de generositat. La composició del grup, en les seves múltiples variables, constitueix un element estructurant per a poder produir un intercanvi que sigui eficaç. Per tant, als nostres projectes, és primordial crear contextos en que tots aquests aspectes es donin i es potenciïn si volem que es donin aprenentatges i desenvolupaments realment significatius, harmònics i integrals.

L'ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS

Són molts els pedagogs que ens diuen que la disposició de l'ambient i els materials que utilitzem, influeix significativament en les persones que l'ocupem i especialment quan els usuaris són infants, els quals a través de la interacció amb aquest, experimenten, interaccionen, coneixen i aprenen. És important que el medi sigui ric en estímuls, flexible perquè es pugui adaptar a les necessitats dels infants i acollidor per afavorir el benestar emocional d'aquests. Com que l'ambient afavoreix a les relacions entre infants i adults tindrem en compte l'estètica, l'ordre, la disposició del mobiliari, a fi d'aconseguir un espai agradable, habitable i d'aprenentatge.

El disseny de les Llars d'infants Municipals Rurals d'Òdena, la compona l'equip educatiu, la seva manera de fer, el barri on està situada l'escola, les diferents necessitats tant de les famílies com dels infants.

Un dels autors que, amb les seves teories ha defensat aquesta concepció, és Jean Piaget. Per ell “*els nens coneixen els objectes, no només a través de l’observació i la descripció, sinó interactuant amb ells tan física com cognitivament i observant la reacció dels objectes*”. Partint d’aquesta concepció les experiències dels infants amb els objectes influeixen en el seu desenvolupament intel·lectual i en la construcció del seu propi coneixement.

El primer cicle de l’educació infantil és primordial i fonamental. És l’etapa més important de la nostra vida. Com diu el Dr. Bueno ens deixa empremta en el nostre cervell i no s’esborra mai. En edats compreses entre els 0-3 anys, el cervell absorbeix tot el que està passant i per tant l’ambient en què viuen els infants és molt important. La relació amb l’entorn afavoreix el desenvolupament de les capacitats dels infants. L’espai, els materials, les relacions afectives amb adults i els seus iguals viscudes en aquest espai, oferiran estímuls que enriqueixen i donen resposta a les necessitats dels infants i famílies. Els diferents espais que ofereix la Llars d’infants Municipals Rurals d’Òdena estan organitzats i pensats, per promoure curiositat, autonomia, descoberta, exploració i creació. Espais per compartir amb les famílies i els seus infants, espais de relació amb tota la comunitat educativa, espais que permeten conèixer-nos millor, intercanviar i reflexionar per construir conjuntament una escola millor. Per tant hem de tenir en compte tots els elements que configuren l’ambient, com el mobiliari, el material, la llum i els colors, donant pas a la concepció d’escola que es vol transmetre, constituint l’essència de la llar d’infants. **L’infant actuarà d’una manera o d’una altra segons la disposició d’aquest ambient i les dinàmiques que s’hi donin.** Per aquest motiu quan s’inicia el curs, l’equip educatiu pensa en tots els espais de l’escola. No només els espais interiors (aules) sinó també tots els espais que configuren la llar d’infants: rebedors, pati, Sala del professorat, vestidor, despatx, cuina, lavabo, etc. És important que cada racó de la llar d’infants sigui un espai educatiu i tingui coherència amb el projecte educatiu de l’escola. **Quan parlem d’espais, entenem cadascuna de les parts que pot delimitar l’ambient: mobles, parets, etc., i que generen un lloc de descoberta, d’emoció, d’acció, d’aprenentatge, de relació i/o comunicació.**

L’organització de la llar d’infants no comporta únicament una organització espacial, sinó també una filosofia educativa. L’organització ha de respondre a un model actiu i de respecte vers l’infant. Ha d’estar prèviament pensada i estructurada per tal de garantir una intencionalitat educativa amb la finalitat d’afavorir i potenciar el desenvolupament global i harmoniós de l’infant. És necessari disposar de contextos ben organitzats per afavorir l’autonomia dels infants propiciant una atmosfera emocionalment tranquil·la que possibiliti i afavoreixi el joc entre el grup d’iguals i la creació de vincles afectius entre els companys i els/les educadors/es, així com espais de joc individual. Un ambient tranquil, confortable i serà ajuda als infants a fomentar i potenciar la curiositat, les ganes d’explorar, de descobrir i aprendre. Un espai poc organitzat no fomenta que l’infant mostri interès i motivació per un mateix objecte o proposta durant gaire estona. Per aprendre és necessari disposar d’un context capaç d’orientar la reflexió i la motivació que els nens/es tenen amb els joc que creen.

Per tant, per organitzar l’espai de la llar hem de realitzar un anàlisi i reflexió prèvia sobre:

- Les característiques i necessitats dels infants que conviuen a l’aula
- Les relacions i interaccions que es potencien o inhibeixen en aquest context
- El model d’acció educativa

A més a més cal tenir present totes les particularitats de l’ambient i jugar amb els elements que el configuren, la llum i el color.

La llum: la llum influeix en l'estat d'ànim de totes les persones, per tant hem d'evitar sempre que sigui possible la llum fluorescent, ja que aquest pot influir en el nostre comportament.

El color: els colors contenen significats simbòlics, transmeten missatges i evoquen emocions. Podem fer dues classificacions:

- Colors càlids: excitants, activen la respiració, pugen la tensió i animen psicològicament
- Colors freds: Relaxen i tranquil·litzen

Per aquest motiu, en totes les escoles intentem tenir la presència de colors naturals i neutres a l'hora d'organitzar espais i materials i evitar els colors brillants, ja que pot tenir un efecte negatiu fent que els infants es mostrin més excitats.

La permeabilitat vol dir aconseguir visibilitat i relació entre l'exterior i l'escola. Aquesta permeabilitat permet una transferència de les activitats que passen dins l'escola, comunicar les accions, vivències i experiències viscudes. La transparència està relacionada amb les relacions i comunicacions internes de l'ambient. En quan a la riquesa, l'ambient a la Llar d'infants ha d'oferir espais i materials rics que permetin emocions, relacions, creacions, aprenentatges de qualitat.

L'espai ha de permetre viure i conviure tan a infants com a adults (educadors/es, famílies i personal no docent). En el quadre següent detallem algunes accions en relació l'espai:

INFANTS	Lliure moviment. Poder fer, amb llibertat i autonomia Poder expressar les seves habilitats, competències i curiositats Explorar, manipular i investigar sol i amb els altres infants o adults
EDUCADORS/ES	Disposar d'un espai de reflexió i compartir amb la resta de l'equip Ésser reconegut en la seva tasca
FAMÍLIES	Ésser respectat Ésser informat Tenir un espai de trobada amb altres pares/mares i infants

L'educador/a a través de l'observació contínua de les accions que hi succeeixen i dels usos que donen els diferents espais, ha d'anar creant i canviant els espais per permetre nous aprenentatges i tornar a generar sensacions i emocions. Tot això, tenint en compte tres factors que componen l'estètica dels espais: l'ordre i diversitat de materials, la flexibilitat i l'autonomia.

Temps i activitats quotidianes han d'estar envoltades d'un ambient relaxat i de respecte. Crear contextos on l'infant pugui actuar, moure's de forma autònoma.

Materials

Els materials que utilitzem a les Llars d'infants Municipals Rurals d'Òdena són objectes o materials naturals que es transformen en qualsevol altra cosa gràcies a la imaginació dels infants. La nostra proposta és que els objectes no siguin de plàstic ni joguines comercials comprades, sinó coses d'ús quotidià i materials de fusta, metall, roba, llana, petxines etc. que ens ofereix una gran varietat sensorial i possibilitats d'exploració, creativitat i joc simbòlic, donant

resposta al projecte educatiu i a la manera d'entendre l'educació 0-3. Cal tenir en compte que el tipus de materials i la seva disposició afavoriran unes accions o unes altres. Cal que els educadors/es tinguin molt present el material seleccionat per cada proposta o racó i com s'ofereix per tal de convidar a l'infant a establir una relació d'aprenentatge. A través de l'observació i la documentació l'educador/a ha de valorar i anar canviant els materials i sobretot acompanyar i no interferir, sinó observar com està explorant o manipulant per poder oferir altres propostes que enriqueixin el seu procés d'aprenentatge.

A continuació detallem diferent material d'ús quotidià utilitzat a Llars d'infants Municipals Rurals d'Òdena per donar resposta als diferents racons de la llar i a les expectatives i necessitats dels infants:

És important com presentem i organitzem els materials, per aquest motiu disposem d'una **Unitat didàctica que és diu el JOC**, per preguntar-nos i entrar en un procés de reflexió i de diàleg amb l'equip i així detectar les necessitats dels infants.

Material no estructurat

Material reciclat

Material natura

Respecte cap a les creacions dels infants: una creació d'un infant no serà endreçada ni destruïda. A l'escola bressol reflexionem sobre aquest aspecte: Què fem amb les creacions dels infants (construccions, material inespecífic)? Tenim un espai per a donar la importància que es mereix a les creacions dels infants?

LA REFLEXIÓ PEDAGÒGICA ÉS VITAL PER A UN PROJECTE EDUCATIU VIU. Tanmateix reflexionem sobre si **cal experimentar i manipular amb el menjar?**. Disposem de molts altres materials per experimentar com la pela de taronja, herbes aromàtiques, terra, diferents textures i olors que ens aporten un món sensorial i de descobriment.

PREPARACIÓ DELS ESCENARIS PREVISTOS

A continuació, detallarem de manera genèrica les possibilitats dels espais de l'escola segons el seu ús i la seva intencionalitat:

ESTANCES

L'adequació i configuració de les estances han de contemplar el moment evolutiu del grup que utilitzarà aquell espai, així com les necessitats educatives específiques d'infants que requereixen una atenció més individualitzada. L'organització de les estances ha de ser enriquidora i flexible tenint en compte que tot el que presentem als infants ha de tenir una intencionalitat educativa.

Alguns recons que fem servir a les nostres Llars d'infants Municipals Rurals d'Òdena són:

Racó de joc simbòlic.

El joc simbòlic és una proposta que permet als infants integrar la realitat personal amb el món extern a través de la creació de significacions imitant les accions de la vida quotidiana. Juguen a “fer de” i recreen situacions viscudes.

Racó d'experimentació i creació

El racó d'experimentació i creació ofereix als infants material divers que li permet desenvolupar les seves capacitats. És un moment al qual l'infant actua lliurement, creant les seves pròpies propostes, hipòtesis i reflexions. Podem trobar taules d'experimentació, amb sorra i elements per fer transvasaments o oferir als infants material divers com per exemple fang i elements naturals, troncs, pedres per tal que puguin **crear, fer i desfer**.

Racó tou o de calma

A tots els espais hi ha un espai tou, format per un matalàs, recobert d'un llençol per tal que sigui més acollidor i confortable, coixins i un moble o cistell de vímet amb contes. També a vegades trobem un cistell amb robes per tal que ells li donin l'ús que els suggereixi.

Racó de construcció

Hem deixat enrere els blocs de plàstic per blocs de fusta. Aquests permeten una major oportunitat d'exploració i aprenentatge. Aquest racó, dóna resposta a l'inici de molts aprenentatges i fomenta la capacitat d'arriscar, comporta voluntat, reflexió, superació de límits, paciència, compartir la construcció amb altres infants, fomenta la col·laboració, satisfà les ganes de construir, de derruir i de tornar a construir. **FER, DESFER I REFER.**

ESPAIS COMUNS

Aquests espais són utilitzats tan pels infants com per famílies, educadors/es, personal de serveis de l'escola i personal extern. Els espais comuns de la Llars d'infants Municipals Rurals d'Òdena són:

Entrada És l'espai que dóna la benvinguda a les famílies i als infants, i que per tant, s'ha de cuidar al màxim per tal de configurar-se com un espai acollidor i agradable que reflecteixi el model educatiu que segueix el centre.

Els passadissos. Els passadissos de la llar d'infants esdevenen, d'igual forma que l'entrada, espais on poder transmetre la línia pedagògica de l'escola. També són utilitzats per exposar documentació pedagògica i alhora també moltes vegades es planifiquen propostes per treballar en grup reduït.

Sala de professorat És necessari que l'equip educatiu de la llar d'infants disposi d'un espai propi on poder trobar-se i reunir-se per reflexionar de forma conjunta sobre aspectes del dia a dia de l'escola, sobre la pròpia pràctica, i/o fer treball individual.

Cuina / office La llar d'infants disposa d'una cuina per a preparar el menjar (complint amb totes les mesures d'higiene i seguretat en aquesta matèria).

Magatzem. Aquest espai permet guardar tots els materials d'ús no habitual a les aules, així com el material compartit i d'ús comú per l'escola.

ESPAIS EXTERIORS

L'espai exterior, ha d'estar pensat i dissenyat per tal que els infants puguin expressar-se, descobrir i viure petites històries. Un espai que afavoreixi la diversitat d'usos, on els infants investiguin, s'equivoquin, creïn, provin... per consolidar aprenentatges i puguin construir-ne de nous. Llars d'infants Municipals Rurals d'Òdena disposa d'un espai exterior. L'espai exterior està pensat i cuidat per oferir diferents propostes i gaudir-lo a les diferents estacions de l'any.

6.2 SERVEI DE MENJADOR

La llar dona el servei de menjador per totes aquelles famílies que necessitin aquest servei, tenint sempre en compte les necessitats de cada infant.

El menjar el porta el servei de càtering "FRESCAT" de l'escola Maristes Igualada, per tant es un establiment que ens aposta per la dieta mediterrània.

El menjador és per a nosaltres un espai educatiu més, on poder dur a terme un treball sobre els aliments, els hàbits alimentaris i d'higiene amb coordinació amb la família. Per aquest motiu és del tot prioritari, pel nostre projecte, que les professionals que estan treballant durant l'horari escolar intervinguin en el servei de menjador, per tal de donar una continuïtat en el treball amb els infants, així com una seguretat als mateixos infants i a les seves famílies.

En el cas dels més petits per tal de respectar les pautes en la introducció dels aliments de cada nen, el servei de menjador de l'escola anirà introduint els aliments respecte a l'informe donat pel metge. En aquesta franja horària estem col·laborant amb la família en el procés d'introducció d'aliments, en la introducció de diferents textures i en el pas del triturat a l'aliment sòlid. Aquest treball no implica només el plantejament d'uns objectius de treball amb els infants, sinó que també ens hem de plantejar el mateix amb les famílies.

No tindria cap sentit, per tant, fixar-nos objectius i continguts amb els infants si no hi ha una implicació de les seves famílies, per tant caldrà fer el següent treball previ amb les famílies:

- Determinar quin nivell d'autonomia i quines pautes alimentàries té cada infant
- Establir línies d'actuació conjuntes
- Establir criteris comuns

El plantejament dels objectius i continguts de treball amb els infants són finals, és a dir, per assolir-los en finalitzar la llar d'infants. Tal i com apuntàvem, estem davant un individu global, en el qual, el nivell de desenvolupament és molt variable en infants amb la mateixa edat cronològica, per tant ens seria difícil delimitar els objectius per edats.

L'avaluació serà sempre l'observació directa de l'actuació dels infants en les activitats pròpies de menjador, marcant uns indicadors que ens permetin avaluar els diferents objectius i fer les modificacions oportunes per a millorar el procés educatiu.

6.2.1 L'ALIMENTACIÓ

Els espais dedicats a l'alimentació compleixen dos tipus de funcions: una assistencial i l'altra educativa. Els infants estan en una etapa vital on l'alimentació ha de garantir una dieta equilibrada i adequada que afavoreixi el seu creixement i desenvolupament, ja que això afecta a la seva salut i pot contribuir a la prevenció de malalties; però també és on s'ha d'iniciar el treball d'uns hàbits i actituds fonamentals pel seu desenvolupament personal i com a ésser social.

L'alimentació dels infants que són usuaris de les llars d'infants té unes particularitats que no es donen, generalment, a partir dels tres anys. Durant els primers anys de vida els infants passen de la ingestió d'un sol aliment líquid (la llet, sigui

materna o artificial) a menjar aliments triturats i per últim tot tipus d'aliments i amb tot tipus de textures. També hi ha canvis en els horaris i número d'àpats; en els primers mesos de vida la freqüència i els horaris varien en funció de les necessitats dels infants, per passar progressivament als horaris i àpats de la vida adulta. Aquesta realitat fa que, com a llar d'infants, hem d'estructurar una resposta adequada a les diferents etapes per les quals passa un infant. És per això que planifiquem de manera diferent l'alimentació dels infants que encara són lactants, i encara no tenen els àpats en els mateixos horaris que els adults, i dels que ja es regeixen per aquests.

Un altre aspecte a tenir en compte és que l'alimentació té un significat psicològic relacionat amb donar i rebre benestar; cal posar èmfasi en el "rebre", doncs, per a l'infant és un acte de relació amb l'exterior, i que a la llar d'infants passa per acceptar l'oferiment d'uns aliments que no s'estan donant dins de l'àmbit familiar i per part de persones de fora del nucli familiar.

És evident, doncs, que per a què aquest procés es faci d'una manera natural i ajustada a cada infant cal una gran comunicació i coordinació amb les famílies; només així garantirem el coneixement de la realitat que envolta a l'infant, tant en qüestions d'hàbits i costums culturals en alimentació, com en qüestions més mèdiques (al·lèrgies i intoleràncies, per exemple) i que requereixin d'una dieta específica.

LA LACTÀNCIA MATERNA

Degut a la recomanació que fa l'OMS i que cada vegada hi ha més famílies que continuen l'alletament més enllà de la baixa de maternitat, creiem que el centre s'ha d'organitzar per atendre aquestes necessitats. Facilitarem que les mares puguin continuar amb l'alletament matern, mitjançant convidant la mare a venir a la llar a donar al pit al seu fill/a i en el cas contrari que pugui portar la llet materna amb biberó.

Per l'Infant:

- Protecció davant infeccions (respiratòries, digestives,...)
- Evita al·lèrgies
- Redueix el risc de mort sobtada del lactant
- Protecció de malalties en un futur (diabetis, obesitat,...)

Així doncs, cal que des de la llar d'infants facilitem que les mares puguin continuar amb l'alletament, mitjançant l'administració de la llet que la mare s'hagi extret.

A l'entrevista inicial es treballarà aquest aspecte amb la mare per tal de poder pactar tots els detalls necessaris en funció de cada situació individual.

En el cas de donar llet extreta de la mare caldrà seguir unes pautes molt concretes, que s'especifiquen en el següent apartat, i que la família signi un full que ens autoritzi a donar-li la llet.

Administració llet materna

ASPECTES A TENIR EN COMPTE	PROTOCOL	
Extracció de la llet	Cal tenir una bossa isotèrmica o nevera portàtil per traslladar-la si es fa fora de casa. Emmagatzemar-la en petites quantitats (entre 60 i 120 ml) que facilitin la descongelació. La llet extreta en tot un dia es pot mantenir junta sempre que s'hagin mantingut les extraccions anteriors en un frigorífic i l'última s'hagi refredat prèviament en el frigorífic. Es pot barrejar la llet fresca i la congelada sempre i quan la fresca hagi estat un mínim de mitja hora al frigorífic.	
Envàs	Ha de ser de vidre o plàstic dur apte per a ús alimentari, o bosses de plàstic d'un sol ús especialment fabricades per a aquest objectiu Ha de ser el mateix que s'usarà per administrar la llet Ha de dur la data d'extracció	
Temperatures de conservació	25°C	De 4 a 6 hores
	19 – 22 °C	10 hores
	15°C	24 hores
	0 – 4°C	8 hores
	-19°C	6 mesos
	Un cop descongelada	24 h dins del frigorífic

6.2.2 EL DESCANS

El descans és molt important en la vida de l'individu, per això és necessari treballar bé aquest hàbit també a la llar d'infants. Tenim clar que la situació de descans a l'escola pot tenir un caire un tant estrany per a l'infant, ja que la distribució espacial no és com a les cases, i es un espai on tenen que compartir amb els altres infants de la llar. Tenim un aula habilitada per aquesta funció (l'habitació). Per aquest motiu és necessari crear unes rutines clares i tingui present quina hora es la d'anar a dormir.

En relació a l'hàbit del son també ens trobem amb diferents ritmes i necessitats en funció de l'infant i en funció de la seva edat. En el moment de néixer l'infant pot arribar a dormir entre 16 i 20 hores al dia, alternant entre períodes de son i de vigília. Aquest períodes, generalment, són curts i repetitius, de tres hores. Al voltant dels 6 mesos es van allargant tant els períodes de vigília com els de son.

OBJECTIUS DE TREBALL

Cada infant té un ritme, rituals i comportament diferent en relació al son, i tots aquests aspectes s'han de respectar. Cal establir les millors condicions per tal que el descans i el despertar siguin el més correctes possibles.

La millor manera per assegurar aquest respecte a les individualitats és tenir uns objectius clars:

- Tenir un bon coneixement de les individualitats de cada infant: coordinació amb les famílies.
- Aconseguir un clima de tranquil·litat que afavoreixi el descans
- Respectar el temps de son dels infants
- Aconseguir una bona rutina a l'hora d'anar a dormir

- Aconseguir hàbits d'autonomia per treure's i posar-se les sabates

Descoberta d'un mateix

- Manifestar la necessitat de dormir
- Reconèixer la sensació que produeix l'estat corporal d'estar estirat
- Manifestar la sensació de fred que pugui sentir
- Establir un bon ritme periòdic en el son i/o repòs
- Mostrar col·laboració a l'hora de treure i posar-se les sabates i peces de roba
- Assolir els hàbits d'autonomia en quant a higiene: netejar cara i mans i control d'esfínters (segons nivell evolutiu de cada infant)
- Reconèixer l'espai habitual per a dormir
- Tenir una actitud activa davant la dificultat de treure i posar-se les sabates
- Gaudir de les pròpies conquestes

Descoberta de l'entorn natural i social

- Reconèixer el seu llit
- Conèixer les rutines d'abans d'anar a dormir
- Iniciar-se en el respecte del silenci en la franja del descans

Descoberta de l'entorn natural i social: llenguatge matemàtic

- Mostrar haver-se iniciat en la comprensió dels conceptes "sota" i "dins"

Intercomunicació i llenguatge: llenguatge verbal

- Entendre les consignes referides a les situacions quotidianes de la franja del descans
- Posar de manifest diferents intencions comunicatives
- Identificar les paraules referides a les peces de roba i a les parts del cos
- Identificar les paraules referides a objectes de la franja del descans
- Utilitzar la frase per al bon dia o bona tarda quan es desperten
- Mostrar autonomia en aixecar-se
- Mostrar interès per la comunicació
- Esforçar-se per comunicar-se

6.2.3 OBJECTIUS DEL SERVEI DE MENJADOR

Tenint en compte tota aquesta anàlisi es desprenen els següents objectius generals.

- Tenir una bona comunicació i coordinació amb la família.
- Ser un suport en l'educació dels infants en els aspectes d'alimentació i descans.
- Respectar la diversitat dels costums alimentaris de les famílies usuàries.
- Treballar els hàbits alimentaris i de comportament adequats a l'hora de menjar.

- Fomentar els aspectes socials i de respecte de l'acte de menjar.
- Potenciar l'autonomia de l'infant.
- Potenciar els hàbits d'higiene de l'infant.
- Aconseguir un clima de tranquil·litat que afavoreixi el descans.
- Respectar el temps de son dels infants.
- Aconseguir una bona rutina a l'hora d'anar a dormir.

6.2.4 METODOLOGIA

A la Llar d'infants Rurals Municipals d'Òdena ens plantejem el menjador com a una situació educativa més, fet que ens fa dur a terme una planificació que permet a l'infant introduir-se en aquesta franja amb un gran significat social i, a l'hora, proporcionar-li la possibilitat d'adquirir autonomia i uns hàbits alimentaris i de descans saludables. Per aconseguir això realitzem una intervenció que afavoreix i potencia aquests aspectes, a la vegada que respectem la individualitat de cada infant i el seu moment evolutiu. Treballem amb els infants amb una actitud de disponibilitat i receptivitat, organitzant els espais de manera adequada i creant un clima de calma i confiança. Creem unes rutines i hàbits que permeten als infants poder anticipar el que vindrà després. El nostre paper com a professionals és el de suport a l'infant creant contextos que promoguin el desenvolupament personal i que afavoreixin l'assoliment d'una autonomia per part de l'infant. Les educadores som observadores dels senyals que dona l'infant en cada moment.

Per informar a les famílies dels àpats i estones de son dels infant, fem servir la llibreta de cada infant on s'especifica la quantitat que ha menjat i l'estona que ha dormit.

6.2.5 SISTEMA DE COORDINACIÓ EN CAS D'INTOLERÀNCIES O AL·LÈRGIES

PROTOCOL DAVANT INTOLERÀNCIES ALIMENTÀRIES

Davant la dificultat de fixar unes mesures que s'adaptin a tots els casos, l'escola procedirà mitjançant un circuit de tractament de cada cas a garantir a l'infant una atenció especial degut a la seva intolerància i/o al·lèrgia alimentària.

1. Entrevista Inicial

La persona encarregada de la realització d'aquesta entrevista serà el tutor/a de l'aula i per tant el responsable directe de l'infant. Durant l'entrevista és important demanar el DIAGNÒSTIC o un INFORME que especifiqui:

- Tipus d'al·lèrgia/intolerància
- Llistat de productes no recomanats
- Llistat de productes recomanats
- Pautes a seguir

En cas d'al·lèrgies greus, caldrà la realització d'un pla d'actuació específic on hi caldrà la participació i l'assessorament d'un al·lèrgic.

2. Rebuda i traspàs d'Informació a la Direcció del centre

Un cop rebuda tota la informació, la tutora traspasarà la informació i els protocols i pautes a realitzar a la direcció del centre. Serà la responsabilitat de la direcció del centre vetllar per la implantació d'aquestes pautes i procediments que garanteixen la

seguretat de l'infant afectat. En cas necessari es demanarà el vist i plau de l'Ajuntament.

3. Traspàs d'informació a l'equip i al Càtering

Tot l'equip de l'escola, així com l'empresa de càtering, haurà de conèixer i vetllar pel compliment de les pautes i les accions concretes respecte a aquest infant. És molt important que la direcció del centre s'ocupi de traspasar la informació rellevant al personal que sigui suplent o assisteixi a l'escola i atengui a l'infant en un moment puntual de risc.

4. En cas d'Al·lèrgies Greus

Tot el personal haurà de rebre una formació específica on s'informi de totes les accions i procediments concrets. La direcció del centre i/o la tutora l'aula on es troba l'infant tindrà la responsabilitat d'informar a tot el personal que vingui a fer substitucions a l'escola.

ACTUACIONS CONCRETES EN CAS D'ATENDRE INFANTS AMB AL·LÈRGIES GREUS

A continuació detallem els protocols i/o procediments a seguir en cas d'al·lèrgia greu:

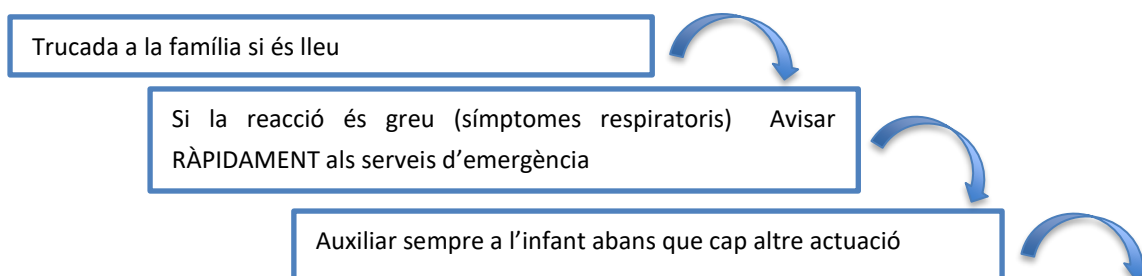
Accions preventives

- A partir de la informació proporcionada per les famílies a l'entrevista inicial es valorarà si cal fer una adaptació de la programació per seguretat de l'infant.
- Sempre, si és possible, hi haurà una persona encarregada d'informar a la resta del personal sobre les accions concretes de cada cas.
- Es valorarà la necessitat de fer una reunió informativa i de traspàs d'informació entre la família i el càtering. Així com també amb la direcció del centre.
- Els telèfons d'urgència i de contacte així com la informació rellevant respecte al cas concret han de ser en un lloc conegut i a l'abast de les persones responsables del centre i de cuina. (En cas necessari les famílies signaran una autorització expressa donant consentiment a aquesta acció preventiva).

Accions concretes i individualitzades

- La família facilitarà al personal de cuina i a la direcció del centre un llistat de productes "segurs", marques controlades per l'associació o productes que consumeixi habitualment a casa sense problemes i, a la vegada, un llistat de productes no recomanables.
- La neteja de mans i la manipulació d'estrís de cuina és totalment necessària.
- El protocol en cas d'urgència i els telèfons de contacte i resta d'informació han d'estar en un lloc de fàcil accés i conegut pels responsables de l'infant i del centre.

En cas d'haver d'actuar davant una reacció d'al·lèrgia seguirem el següent criteri d'actuació:

6.3 SERVEI D'ACOLLIDA I PERMANÈNCIA

L'administració d'adrenalina, caldria tenir autorització del metge de l'infant, de la família i de l'Ajuntament per poder subministrar-la.

La llar d'Infants Rurals Municipals d'Òdena tenim el servei d'acollida del matí i de tarda.

L'horari del servei d'acollida del matí és el següent: 7,45 a 8,45 on s'aprofitarà per donar la benvinguda dels infants i es realitzen els esmorzar.

El servei d'acollida de la tarda és de 17 a 18h de la tarda, on es faran propostes perquè els infants puguin gaudir d'aquesta franja horària.

7: CRITERIS EN RELACIÓ AL PERSONAL

7.1 CRITERIS EN RELACIÓ AL PERSONAL

El nombre mínim de professionals en presència simultània ha de ser igual al nombre de grups/aules en funcionament simultani més un, incrementant en un més per cada tres grups/aula.

L'educador/educadora ha de tenir la titulació mínima de Tècnic/a superior d'Educació Infantil (CFGs) o equivalent. D'entre ells/elles, per cada 3 grups/aula o fracció, almenys un/na educador/ra haurà de tenir la titulació de grau en mestre/a d'educació infantil o grau equivalent.

L'equip d'educadores es trobarà com a mínim un dia cada dos setmanes per parlar dels diferents aspectes organitzatius i educatius que van sorgint. Els dijous de 17 a 18:30.

7.1.1 ORGANITZACIÓ DEL PERSONAL I LA COMUNITAT EDUCATIVA

Director/a del Centre: funcions, drets i deures

FUNCIONS

La direcció ha de ser la màxima responsable en la gestió del servei d'atenció a la petita infància i la família així com de l'alineament de la vida del servei amb el projecte pedagògic, tot coordinant l'equip de persones que té al seu càrrec. La titulació requerida ha de ser diplomada/diplomat en Educació Infantil o Tècnica/Tècnic especialista en Educació Infantil. Si hi ha el personal amb la titulació mínima que estableix la Llei, també s'admetran professionals relacionats amb el món socioeducatiu (altres Magisteris, Pedagogia, Psicologia, Educació Social).

DEURES

De caràcter general:

- Fomentar un bon clima de treball entre totes les persones de l'equip.
- Fer les tasques que pertoqueu cada mes des de l'àrea de gestió i recursos humans.
- Vetllar per tal de que es compleixin les decisions preses amb tot l'equip educatiu.
- Atendre a les famílies sempre que sigui necessari.
- Mantenir una actitud de respecte davant de totes les persones que formen part de la comunitat educativa.

- Planificació i coordinació amb els òrgans de govern municipals, gestors d'Eulen, serveis socials, inspectors,... i d'altres persones quan sigui necessari.
- Formar-se en el seu àmbit.
- Recollida i emmagatzematge d'informació sobre els infants i les seves famílies durant el procés de matriculació i al llarg de la seva escolarització.
- Control i supervisió del manteniment del material i de les instal·lacions del centre.
- Complir, aplicar i fer complir les normes de funcionament de la llar d'infants recollides en aquest reglament.

De caràcter pedagògic:

- Dirigir les festes, trobades, portes obertes,... i altres esdeveniments que vagin sorgint al llarg del curs.
- Distribució d'alumnes segons els grups d'aula.
- Assessorament i col·laboració amb les educadores en tot el que fa referència a la seva relació amb els infants i les seves famílies.
- Participació en l'elaboració de les programacions educatives del centre.
- Estudi dels possibles casos d'integració de nens amb dificultats d'aprenentatge i el seu seguiment amb l'educadora.

En relació amb l'equip educatiu:

- Vetllar per tal de que l'equip segueixi el projecte educatiu de centre i es treballi en la línia consensuada.
- Preparació i coordinació de les reunions setmanals de l'equip educatiu (confecció de l'ordre del dia, coordinació ...).
- Presentació de propostes de temes per a debat, reflexió i avaluació d'aspectes del funcionament del centre.
- Preparació i coordinació general de les reunions amb les famílies.
- Presentació de les propostes de formació permanent a l'empresa Eulen.
- Presentació de propostes per a l'elaboració del projecte educatiu i el projecte del currículum de centre.
- Fomentar un bon clima de treball entre totes les persones de l'equip.
- Gestionar les absències del personal.

De caràcter administratiu:

- Gestió dels recursos econòmics destinats al centre i control de les despeses.
- Confecció a l'inici de cada curs escolar, de les relacions de baixes i altes dels alumnes.
- Actualització de les altes i baixes dels alumnes al llarg del curs per control intern.
- Recepció i tramitació de la correspondència.
- Disseny i aplicació del procés de preinscripció .
- Custòdia de dades de caràcter personal.
- Confecció i actualització de l'inventari.

DRETS

- L'exercici lliure de la seva funció en harmonia amb el caràcter públic del centre i la línia reflectida al Projecte Educatiu i al Projecte Curricular de Centre.
- Gaudir del respecte i consideració a la seva persona i a la funció que exerceixen.
- Rebre formació per al seu perfeccionament professional.

- Els drets laborals que es derivin dels convenis que els regeixen.

Les educadores: funcions, drets i deures

FUNCIONS

L'educadora o educadores responsable de l'atenció i cura dels infants així com de la transmissió dels aprenentatges escolars als infants de la seva aula, aconseguint integrar a les famílies dins del projecte educatiu

DEURES

De caràcter general:

- És d'obligació el respecte al caràcter públic del centre i el compliment de les normes del present document d'Organització i Funcionament de Centre.
- Responsabilitzar-se de les funcions que li pertocuin segons el càrrec que tingui assignat.
- Mantenir una actitud respectuosa i compromesa amb els alumnes i les alumnes, famílies, companys i companyes i altre personal de l'escola respectant les conviccions de cadascú/una.
- Comunicar les seves absències, quan sigui possible, amb la suficient antelació i justificant-les amb la corresponent documentació.
- Col·laborar en l'acompliment de les decisions preses pel conjunt de l'equip educatiu.
- Fer les seves hores que marca el calendari laboral.
- Deixar a l'escola (en el cas de plegar) el material que hagi fet al centre amb recursos d'aquest.
- No donar informació d'altres infants a la resta de famílies.
- No utilitzar el mòbil en hores de treball.
- Aportar criteris i propostes educatives.
- Participar en les activitats de formació permanent i de reciclatge que es considerin adients prenent el compromís de fer-les extensives a altres membres de l'equip educatiu.
- Realitzar l'entrevista inicial i de seguiment amb les famílies.
- Fer complir la present normativa de funcionament del centre.
- Vetllar per la conservació del material, instal·lacions i equipaments en general del Centre.

De caràcter educatiu:

- Vetllar pel desenvolupament maduratiu de cada infant i per a la seva seguretat física.
- Facilitar i fer un seguiment de l'adaptació de l'infant a la llar d'infants.
- Mantenir una relació oberta i continuada amb les famílies de l'alumnat informant-los del seu procés establint un horari d'atenció a famílies i sol·licitant-ne la seva presència cada vegada que sigui convenient.
- Ajustar la programació de l'aula a la general del centre.
- Vetllar per un espai ordenat, net, ric d'estímul i segur.
- Fer-se responsable del grup classe, vetllant per la seva integritat física.
- Acollir i facilitar l'atenció a la diversitat amb coordinació periòdica amb els professionals d'educació precoç que els atenguin.
- Participar en les festes, portes obertes i altres esdeveniments que es realitzin fora de l'horari escolar.
- Fer un seguiment de l'evolució dels infants al llarg del curs i realitzar un informe a final de curs on reculli tota l'evolució individual del grup aula.

DRETS

- L'exercici lliure de la seva funció en harmonia amb el caràcter públic del centre i la línia reflectida al Projecte Educatiu de Centre.
- Desenvolupar noves metodologies concordants amb la programació general del centre i coordinadament amb el Projecte Educatiu de Centre.
- Gaudir del respecte i consideració a la seva persona i a la funció que exerceixen.
- Rebre formació per al seu perfeccionament professional.
- Utilitzar els mitjans instrumentals, materials i les instal·lacions del centre per a les finalitats educatives convenientes i segons les normes d'ús.
- Participar en les reunions d'equip manifestant la seva opinió per al bon funcionament del centre i en l'elaboració de la documentació marc centre.
- Elegir els seus representants en el Consell Escolar.
- Els drets laborals que es derivin dels convenis que els regeixen.

Responsables de menjador: funcions, drets i deures

FUNCIONS

Responsables de menjador: S'encarrega del menjador i dormitori, realitzant-ne les tasques corresponents d'organització del servei, observació i seguiment dels infants en aquest espai, control del càterring, etc.

DEURES

- Vetllar per tal de que l'hora de dinar i el dormitori siguin moments educatius en els quals els infants puguin desenvolupar les capacitats.
- Responsabilitzar-se de les funcions que li pertoquin segons el càrrec que tingui assignat.
- Col·laborar en l'acompliment de les decisions preses pel conjunt de l'equip educatiu.
- Vetllar per un espai net i segur (Menjador, dormitori i office).
- No utilitzar el mòbil durant les hores de treball.

DRETS

- L'exercici lliure de la seva funció en harmonia amb el caràcter públic del centre i la línia reflectida al Projecte Educatiu de Centre.
- Gaudir del respecte i consideració a la seva persona i a la funció que exerceixen.
- Rebre formació per al seu perfeccionament professional.
- Utilitzar els mitjans instrumentals, materials i les instal·lacions del centre per a les finalitats educatives convenientes i segons les normes d'ús.
- Els drets laborals que es derivin dels convenis que els regeixen.

7.1.3 PLA DE FORMACIÓ

Pla de Formació Específic del Servei, recull les accions formatives amb caràcter anual es sol·liciten des de l'escola per tal de donar resposta a les necessitats dels equips educatius del nostre centre.

Les accions formatives suposen un entrenament de les competències de les persones a nivell operatiu, cognitiu i/o actitudinal.

Amb la formació es pretén el següent:

- Incrementar i actualitzar les competències professionals del personal
- Compensar els dèficits de formació inicial
- Garantir als equips directius el domini de les eines i les habilitats necessàries per organitzar la vida del centre i gestionar els seus recursos humans i materials
- Fomentar la cultura del treball en equip per afavorir la presa de decisions consensuada i l'intercanvi de les bones pràctiques professionals
- Despertar interès per la prevenció i capacitar-lo per evitar els riscos abans que aquests es materialitzin
- Acompanyar les famílies en la seva integració al projecte educatiu
- Augmentar la seva flexibilitat i la capacitat d'adaptació en noves tecnologies, nous processos i nous escenaris
- Conèixer els sistemes de gestió de qualitat i reflexionar sobre la seva aplicabilitat a l'àmbit educatiu.

És des de la direcció del centre qui posa a l'abast del personal educador la relació dels cursos de formació on es fa constar els objectius, els continguts i els destinataris, com també les dates i horaris previstos de la seva impartició.

L'equip revisarà les accions formatives i decidirà la seva participació en funció de:

- 1- Respecte a l'itinerari formatiu de persones de nova incorporació (acollida, projecte educatiu, prevenció de riscos, manipulació d'aliments, cooperativisme...), formació prevista pel segon any d'incorporació (primers auxilis i taller de competències) i formació a partir del tercer any (taller de competències clau)
- 2- Interessos i millora del centre educatiu
- 3- A nivell individual, les accions que augmentin la seva competència professional.

El Pla de formació distingeix entre:

a) Accions planificades (incloses dins del pla):

Les accions planificades poden ser accions formatives adreçades a tot el personal sense distinció d'àrea de treball i categoria professional; accions formatives on l'objecte sigui el desenvolupament de coneixements i habilitats per un determinat col·lectiu que comparteixi necessitats formatives comunes i accions formatives de caràcter obligat per un determinat col·lectiu per tal d'adaptar-se al seu lloc de treball.

b) Accions puntuals (imprevisibles).

Són les accions formatives que a iniciativa de l'equip educatiu manifesta el seu interès per poder participar en activitats o cursos organitzats per altres entitats o empreses.

7.1.4 PLA DE SEGURETAT I SALUT

Eulen Servicios Sociosanitarios com a empresa a optat per concertar amb el servei de prevenció MC Mutual les disciplines de Seguretat Higiene, Ergonomia, Psicosociologia i vigilància de la salut (Llei de Prevenció de Riscos Laborals 31/1995 de 8 de novembre i RD 39/1977 de 17 de gener).

El centre disposa d'un Pla d'autoprotecció dissenyat per un tècnic d'Encís. Durant el primer trimestre es realitzarà un simulacre d'evacuació als infants i educadors del centre. No serà conegut la data ni l'horari, sols ho sabran la Tècnica

responsable i direcció. Un cop realitzat el simulacre es farà un informe valoratiu on es valoraran les possibles millores del pla d'actuació.

La vigilància de la salut té com a objectiu principal avaluar l'estat de salut de l'equip educatiu del centre. La vigilància de la salut es caracteritza per ser de caràcter voluntari per l'equip docent i consta d'una analítica de sang i orina, revisió de la oïda i un electrocardiograma. Els resultats són comunicats per l'empresa MC Mutual al treballador a través d'un mail.

7.2 CRITERIS EN RELACIÓ AL CENTRE

L'agrupació dels infants ve condicionat per la normativa específica que fa referència al nombre d'infants per aula segons el nivell. D'aquesta manera ens trobem:

Lactants: grups de 8 infants de 4 mesos a 1 any. (El dia que s'inicia el curs escolar els infants com a mínim han de tenir setze setmanes i haver nascut de l'any en curs.).

Caminants: grups de 13 infants d'1 a 2 anys.

Maternals: grups de 20 infants de 2 a 3 anys.

Partint doncs, d'aquesta premissa els criteris organitzatius són a partir de l'edat dels infants. Si és necessari, el mes del naixement serà del tot decisiu per a la repartició dels grups, tenint en compte les diferències evolutives i característiques de l'edat per tal d'aconseguir grups lo més homogenis possible i així poder dur a terme activitats específiques de la programació adequades a les necessitats individuals i del grup. Tot i això també hi ha la possibilitat de poder fer agrupacions mixtes (els més petits de P1 amb els de P0, els més grans de p1 amb els més petits de p2).

Cada infant té un grup classe de referència això també facilita a les famílies tenir un referent clar a l'hora de comunicar-se amb el mestre/a del seu fill/a. Durant aquest moment de rebuda o recollida dels infants sempre ho fan en el mateix espai i amb les mateixes educadores. Mentre que si utilitzen el servei d'acollida són les educadores de referència que fan un traspàs d'informació a la tutora.

Durant el període de familiarització estan de manera permanent amb la seva tutora (moltes vegades reforçada per la tutora de reforç), de tal manera que els faciliti l'adaptació a l'escola i al grup.

Si s'escau i a nivell organitzatiu, ens podem agrupar i conèixer amb infants de diferent edats, perquè pensem que les activitats més globals i d'internivell també poden resultar enriquidores. Per tant, partim d'un agrupament general estipulat, però sempre mantenint relació amb la resta dels infants de la llar, agrupant-nos de manera més flexible si la programació i/o propostes ho permeten. És una llar on vetllem per la cohesió.

7.2.1 ESPAIS

Pels infants l'espai no és només el "territori físic". Ells perceben l'espai com un tot, que inclou el mobiliari, els objectes, les olors, els colors, la llum, les relacions que s'estableixen

Els espais no poden ser neutres, han de crear-se i transformar-se per tal d'esdevenir un mitjà d'aprenentatge pels infants i han de ser suficientment significatius per satisfer les necessitats d'aprenentatge dels que es troben en ell.

L'organització dels espais de la llar d'infants influeixen significativament en els infants, els quals a través de la interacció amb aquest, experimenten, interaccionen, coneixen i aprenen. És important que el medi sigui *ric en estímuls, flexible* perquè es pugui adaptar a les necessitats dels infants i *acollidor* per afavorir el benestar emocional d'aquests. Mitjançant

les seves pròpies experiències amb els objectes que influiran en el seu desenvolupament intel·lectual i en la construcció del seu propi coneixement.

Podem diferenciar dues formes d'interacció subjecte - entorn que produeixen dos tipus d'aprenentatge diferenciats:

- Un aprenentatge espontani o accidental que es produeix amb la interacció directa de l'infant amb l'ambient.
- Un aprenentatge "mediat", quan un adult, de forma intencionada i experimentada, acompanya a l'infant en la seva exploració i coneixement dels objectes o estímuls presents en el medi.

L'organització de l'escola no comporta únicament una organització espacial, sinó també una filosofia educativa. L'organització ha de respondre a un model actiu i de respecte vers l'infant. Ha d'estar prèviament pensada i estructurada per tal de garantir una intencionalitat educativa amb la finalitat d'afavorir i potenciar el desenvolupament global i harmoniós de l'infant.

Per esdevenir espai de coneixement, l'escola ha d'organitzar i estructurar els espais en relació amb el tipus de metodologia que utilitzen, amb una diversitat i riquesa de materials i propostes que estimuli i fomenti l'interès dels infants.

És necessari disposar de contextos ben organitzats per afavorir l'autonomia dels infants propiciant una atmosfera emocionalment tranquil·la que possibiliti i afavoreixi el joc entre el grup d'iguals i la creació de vincles afectius entre els companys i els/les educadors/es, així com espais de joc individual. Un ambient tranquil, confortable i serè ajuda als infants a fomentar i potenciar la curiositat, les ganes d'explorar, de descobrir...

Un espai poc organitzat no fomenta que l'infant mostri interès i motivació per un mateix objecte o proposta durant gaire estona. Per aprendre és necessari disposar d'un context capaç d'orientar la reflexió i la motivació que els nens/es tenen amb els joc que creen.

Per tant, per organitzar l'espai cal una reflexió prèvia sobre:

- Les característiques i necessitats dels infants que conviuen a l'aula
- Les relacions i interaccions que es potencien o inhibeixen en aquest context
- El model d'acció educativa, guiat per un fil conductor que compartim tots els grups d'edat.

PAPER DELS EDUCADORS/ES EN L'ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS

Un dels reptes de l'equip educatiu és plantejar-se de quina manera l'ambient de l'escola incideix en el desenvolupament integral dels infants. S'han de crear uns espais flexibles i funcionals que esdevinguin espais de referència per a ells. Tant les pròpies aules com els espais comuns del centre han d'esdevenir espais "vius" i canviants tenint en compte sempre les necessitats dels infants i la planificació curricular que hem realitzat els/les educadors/es.

Els/les tutors/es d'aules i els/les educadors/es de reforç, mitjançant l'observació, podem comprovar quines propostes han deixat de ser significatives pels infants, oferint i presentant noves propostes d'organització que siguin estimulants, riques i atractives pels nens/es.

Els criteris que tenim en compte a l'hora de parlar de l'organització dels espais són les característiques dels infants: tant, les físiques (alçada, estructura corporal...), les cognitives (moment evolutiu en el que es troben), com les emocionals (necessitat de sentir-se estimats i acompanyats).

A l'hora d'organitzar l'espai, hem de ser conseqüents amb la línia de treball que segueix l'escola.

ELS PROTAGONISTES DELS ESPAIS A LA LLAR D'INFANTS

En el moment d'organitzar els espais de la llar d'infants hem de tenir en compte els protagonistes que hi participaran i conviuran: Els infants.

A l'hora de planificar i organitzar els espais hem de tenir en compte:

- El nombre d'infants
- Els agrupaments d'infants que es faran
- La programació que es realitzarà amb els nens/es

Tant les tutores de grup, com les educadores de reforç, convivim durant un nombre elevat d'hores en els espais de l'escola, per tant, també hem de disposar d'espais propis tan dintre de la pròpia aula (amb algun mobiliari específic) com en altres aules del centre.

Les famílies. La presència de pares, mares, avis,... és contínua a l'escola. Per tant, en el moment d'organitzar els espais també hem de comptar amb ells i elles. Hem de garantir que les famílies se sentin acollides i que puguin veure l'escola com un espai segur, obert i accessible. També s'ha acomodat el rebedor per afavorir les trobades i el contacte entre les pròpies famílies, si ho desitgen.

ESCENARIS DE LA LLAR D'INFANTS

A continuació, detallarem de manera genèrica les possibilitats dels espais de l'escola segons el seu ús i la seva intencionalitat:

LES ESTANCES

Com hem exposat anteriorment, els espais han de donar una resposta educativa i de qualitat a les necessitats i peculiaritats dels infants.

L'adequació i configuració de les aules han de contemplar el moment evolutiu del grup que utilitzarà aquell espai, així com les necessitats educatives específiques d'infants que requereixen una atenció més individualitzada.

L'organització de les aules ha de ser enriquidora i flexible tenint en compte que tot el que presentem als infants ha de tenir una intencionalitat educativa.

Les aules esdevenen espais polivalents ja que en ella es porten a terme activitats de caire molt divers: propostes lúdiques lliures, activitats programades i dirigides i activitats de rutines i hàbits. En ocasions, moments tan important com l'alimentació també es realitzen en les pròpies aules, fet que comporta que l'organització d'aquestes hagi de variar significativament al llarg de la jornada per respondre a les diferents situacions que es donen.

La disposició de les aules ha de contemplar:

Espais de relació i trobada. Ofereixen la possibilitat de crear i potenciar moments de convivència. Aquests espais permeten als infants prendre consciència de la seva pertinença a un col·lectiu. Les activitats conjuntes sempre suposen un enriquiment pels infants ja que poden compartir aprenentatges, models d'enriquiment personal, la interacció entre els infants és de vital importància...

Espais per portar a terme activitats més individuals. Fins que la seva maduresa cognitiva no ho permeti, el tipus de joc que porten a terme els infants de 0-3 anys es caracteritza, entre d'altres molts aspectes, per la seva individualitat. Per això és important que a les aules també disposem d'espais on els infants puguin fer activitats o propostes individuals, sempre amb l'acompanyament o mirada de l'adult que el guiarà en el seu procés de creixement.

ESPais COMUNS

Aquests espais són utilitzats tan pels infants com per famílies, educadors/es, personal de serveis de l'escola i personal extern.

Els espais comuns són:

El rebedor. És l'espai que dona la benvinguda. Ha de ser agradable i acollidor, com si fós una casa.

És un espai molt profitós per exposar documentació dirigida als pares i mares i a la resta de professionals perquè puguin conèixer el que s'està treballant amb els infants, quin model educatiu es segueix, etc. També per exposar tota la informació que hagi de ser coneguda per les famílies: xerrades, notes informatives, etc.

Aquest espai també esdevé un escenari comunicatiu important per les famílies ja que l'aprofiten per mantenir converses i contactes entre elles.

Despatx. És necessari que l'equip educatiu de l'escola disposi d'un espai propi on poder-se trobar i reunir per reflexionar de forma conjunta sobre aspectes del dia a dia de l'escola, sobre la pròpia pràctica... i és on direcció exerceix les seves tasques.

Cuina. Es disposa d'una cuina amb totes les mesures d'higiene i seguretat on es guarden els aliments que porten en les bossetes dels berenars, on s'escalfa algun aliment, si s'escau i on dinem les educadores.

Traster. Espais que permeten guardar tots els materials d'ús no habitual a les aules, així com el material compartit i d'ús comú per l'escola.

PATIS EXTERIORS

Els espais exteriors de les escoles són considerats espais tan educatius com la resta d'espais dels centres. El pati és una font molt rica en estímuls per als infants, un espai que afavoreix el joc espontani i possibilita el contacte dels nens/es amb elements naturals, que no es troben als espais interiors de l'escola.

S'ha de garantir que els espais exteriors dels centres puguin donar una resposta adequada a les necessitats evolutives dels infants oferint la possibilitat de:

- Descobrir la natura i el seu entorn més proper
- Fer jocs col·lectius amb altres infants
- Experimentar
- Responsabilitzar-se de la cura de l'espai i material

A més d'espai, el pati també es configura com un temps; un temps privilegiat perquè els educadors/es puguem observar les interaccions de l'infant amb els elements i persones del seu entorn, tan a nivell motriu com a nivell relacional (comunicació amb adults i grup d'iguals, relació amb els objectes...).

Es configura també com un marc idoni perquè els nens i nenes desenvolupin una sèrie d'activitats contraposades però a la vegada complementàries: moviment / repòs, socialització / individualització, relació amb l'adult / distància de l'adult, construcció / destrucció....

És convenient que a l'espai exterior existeixi una organització de l'espai contemplant diversos i diferents espais que donin resposta a les diverses necessitats dels infants.

- Estructures per joc motriu per realitzar diverses accions: saltar, córrer, enfilarse, fer equilibris...
- Materials per a la manipulació i el transvasament perquè l'infant posi en joc diferents rols.

- Capses per guardar material.
- És una espai de trobada amb companys d'altres aules on es poden establir vincles.

La presència de l'educador/a en aquest espai ha de ser propera però a la vegada, d'observació, tan sols actuant si cal un acompanyament a l'infant o en la resolució d'un conflicte o si l'infant necessita ajuda. És essencial garantir que disposin del seu propi espai per poder prendre iniciatives, per poder equivocar-se... tenint en tot moment la mirada constant de l'adult que accepta el ritme propi de cada nen/a.

No podem oblidar en aquest punt a les famílies, ja que elles formen part de la comunitat educativa de l'escola.

Abans hem parlat de flexibilitzar el màxim possible els horaris d'entrada i sortida dels infants a la llar d'infants. A part de tots els beneficis que suposa aquesta flexibilitat, també ajuda a cuidar la relació família-escola i possibilita conciliar la vida laboral i familiar.

Generalment, les famílies utilitzen aquest temps per poder conversar amb l'educador/a del seu fill/a. Podem classificar aquests contactes d'informals, tot i que la informació que es treu és molt formal. Aquests espais serveixen per fomentar la confiança que les famílies dipositen en els tutors/es de grup i en els educadors/es de reforç i, al mateix temps, per fer-les sentir competents com els principals educadors dels seus fills/es.

L'organització temporal de la llar d'infants també ha de contemplar uns temps concrets on les famílies es puguin trobar de forma més formal amb els tutors/es de grup (reunions per grup-classe i reunions a nivell individual).

7.2.3 EL TEMPS A LA LLAR D'INFANTS

Horaris dels grups d'infants i de les activitats

A la nostra llar els lactants segueixen un ritme diferent, adequat a les seves necessitats.

Aula lactants	
Horari	Activitat i/o funció a realitzar
8:45h – 9:30	Rebuda i es donen les farinetes
9:30h – 10:00h	Joc lliure per l'aula i/o proposta educativa
10:00 – 11:00	Es posen a dormir, en despertar-se aquells que requereixin fer un petit mos (iogurt) el fan i surten al pati
11:00 – 12:00	Pati
12:00h	Higiene personal, canvis de bolquers
12:00a 13:00h	Entrada pares i joc lliure
11:45 a 13:00	Menjador
13:00-15:45	Dormitori
14:45-15:15	Entrades I dormitori
15:45-16:30	Despertar-se i berenar
16:00h a 16:45h	Higiene personal i joc lliure a l'aula o al pati
16:45 – 17:00	Sortida

Aula Caminants i Maternals	
Horari	Activitat i/o funció a realitzar
8:45h – 9:30h	Rebuda dels infants. Durant aquesta estona es fa joc lliure a l'aula. Traspàs d' informació recíproca important referent a l'infant amb la família
9:30h – 10:00h	Estona de retrobament i mos (els caminants més petits que ho necessitin van a dormir)
10:30h-11:00h	Propostes educatives i/o canvi d'espai
11:00h – 11:45h	Pati
11:45h - 12:00h	Higiene personal. Hàbits d'endrega. Preparació pel menjador
12:00a 13:00h	sortides
12:15h a 13:00h	Menjador
13:00h a 15:45h	Dormitori
14:45h a 15:15h	Entrades
15:45 – 16:30h	Berenar i higiene personal
16:00h a 16:45h	Joc lliure a l'aula o al pati
16:45 a 17:00h	Sortida

Serveis d'Atenció a la Petita Infància			
Serveis	Horari	Arribades	Recollides
Llar d'infants matí	7:45 a 8:45h (Complementària matí) 8:45h a 13:30h	8:45h a 9:30h	12:00h a 13:00h
Migdia	12:00h a 13:00h		12:00 a 13:00
Llar d'infants tarda	14:45h a 17:00h 17:00 a 18:00 (Complementària tarda)	14:45h a 15:00h	16:30 a 17:00h 17:00 A 18:00H

7.2 PLA D'ACOLLIDA INFANTS I FAMÍLIES

Partim de la premissa que les famílies són les principals responsables de l'educació dels seus fills/es i més tenint en compte la franja d'edat a la que atenem. En aquest context és indispensable treballar conjuntament amb elles. Per tal que aquesta relació i coordinació doni fruit i sigui positiva per a l'infant, cal que se sentin acollides i escoltades des del primer dia.

Considerem les famílies com a eix vertebrador de l'educació dels seus fills/es. En aquest context és indispensable treballar conjuntament. Per tal que aquesta relació i coordinació doni fruit i sigui positiva per a l'infant, cal que se sentin acollides i escoltades des del primer dia que entren en contacte amb l'escola.

El primer contacte que tenen les famílies amb l'escola és quan fan la demanda d'informació dels diferents serveis que s'ofereixen des del centre (preinscripcions, matrícula i jornada de portes obertes), per tant, tenim cura d'aquest primer contacte donant al màxim d'informació referent a:

- línia pedagògica
- serveis que oferim
- eines de participació de les famílies
- quotes i funcionament del centre

Sobretot, explicitem la nostra concepció que l'equip educatiu és un suport que tindrà la família en l'educació del seu fill/a i mai un substitut de la seva funció educativa. Estem convençudes que des d'aquest posicionament transmetem a la família la seva competència com a pares i mares i crearem un clima de confiança que els permetrà expressar els seus dubtes i les seves inseguretats.

Un cop la família ha pres l'opció de formar part del centre, es fa una primera entrevista amb la professional de referència, on l'objectiu és aprofundir en la realitat familiar i que ens puguin transmetre tota la informació necessària sobre el seu infant, així com les expectatives i els dubtes que tenen del centre; la informació queda recollida al full d'informacions prèvies.

El període d'acollida comença el primer dia d'entrada dels infants a la Llar. Considerem que aquest període és un procés que afecta a tots els membres que formen i formaran part de l'escola: educadors/es, infants i famílies i no només els infants, com sovint es considera. Durant aquest període vetllem per:

- Una atenció individualitzada i continuada.
- Un horari el més adequat possible a les característiques i necessitats afectives de cada infant.
- Ambient tranquil i relaxat.
- Mantenir i respectar la realitat anterior, la història de l'infant i de la família en allò que sigui factible (roba, joguines,...).
- Una selecció de materials de joc i d'activitats que donin més seguretat als infants i que permetin treballar les emocions.
- Acompanyament a les famílies i constant traspàs d'informació.

A totes les aules tenim en compte un seguit d'aspectes per crear un clima de seguretat i confiança.

Les entrevistes que fem amb cada família són el primer pas per establir una bona relació entre la mestra i la família, i perquè aquesta tingui la confiança de que deixa el seu fill/a en bones mans. Si la família s'estalvia tensions ajudarà a que l'infant es vagi quedant a l'escola mica en mica més tranquil. La mestra ha de captivar a cada infant que arriba a l'escola creant un lligam afectiu.

Proposem una metodologia o aspectes que tindrem en compte:

Respecte a l'infant:

- Rebre'l amb molt d'afecte i cordialitat.
- Convidar-lo a jugar amb diferents joguines per ajudar-lo a separar-se de la seva família.
- Ambientar l'aula amb imatges i decorats que cridin l'atenció de l'infant, com també joguines que despertin els seus interessos i el motivin a jugar.
- Cercar activitats dirigides que ajudin a crear un clima harmoniós; la música és un bon mitjà per crear aquest clima de confiança.
- Seguir unes rutines concretes que ajudaran a l'infant a que vagi sentint que la llar d'infants és la seva segona casa. Les rutines les anirem marcant cada dia i tenen a veure amb les necessitats bàsiques dels infants (acollida, higiene personal, joc lliure, alimentació, descans,...).
- Que l'infant conegui els altres adults que hi ha a l'escola. Les educadores són les referents que els infants necessiten per satisfer la seva seguretat i confiança.

Respecte a la família:

- Alleugerar el seu possible sentiment de culpa o d'angoixa.
- Donar explicacions tècniques (però planeres) sobre el procés d'acollida.
- Parlar a la família amb afecte i cordialitat.
- Fer traspass constant d'informació sobre l'estat de l'infant a l'aula i a casa.
- Positivitzar les situacions que es puguin donar.

L'espai també és important i cal que tant l'infant com les famílies tinguin la possibilitat de conèixer-lo bé. Primerament l'aula i després anirem presentant altres espais de l'escola (aula polivalent, aules veïnes, pati, lavabo...). És important que cada espai presenti unes condicions òptimes de: netedat, ordre, varietat de material, decoració..., perquè els infants es sentin a gust; i que les famílies no es puguin arribar a sentir excloses de conèixer els diferents espais que conformen la llar d'infants.

Un cop començat el curs allò important és que totes les famílies puguin sentir-se acollides a l'escola, és per això que durant les **hores d'entrada i sortida** es promourà realitzar un intercanvi amb totes les famílies per intentar resoldre tots aquells dubtes que sorgeixin i, especialment, durant els primers dies tranquil·litzar les seves angoixes. És també important transmetre'ls-hi confiança deixant que es quedin l'estona que considerin necessària a l'aula compartint espai de jocs amb els seus fills/a. Així mateix, es promourà el contacte via telefònica en aquells casos en que les famílies hagin marxat intranquil·les de l'escola per tal de facilitar-los informació sobre l'estat del seu fill/a a l'escola.

Allò important és que se **sentin escoltades, recolzades** en els moments d'angoixa amb els seus infants i amb tots aquells problemes que puguin sorgir en el dia a dia de l'escola. En el nostre equip tenim la filosofia que cada família és única i els seus dubtes també, per tant quan veiem que alguna està passant per moments difícils la convidem individualment a participar-nos les seves angoixes i buscar les possibles solucions que li pot donar l'escola. D'altres cops són les mateixes famílies les qui volen compartir els seus problemes amb nosaltres i mai no tanquem la porta a ningú, busquem un moment per reunir-nos amb elles i escoltar-les. Està clar que l'escola és el lloc on els seus infants passen molt bona part

del dia i han de confiar en aquesta i en el seu equip per sentir-se tranquils i per això no hi ha més que un camí, que sentin que l'equip educatiu sempre els hi fa costat.

7.2.1 CRITERIS DE PARTICIPACIÓ DE LES FAMÍLIES

Partim del supòsit que som nosaltres, com a centre i com a equip educatiu, que hem d'obrir les portes i acollir a totes les famílies que passaran a formar part de la nostra història de vida al centre.

L'infant és extremadament sensible al tipus de relació que s'estableix entre els adults que tenen cura d'ells (pares, avis, educadors/es,...). És per aquest motiu que establim una profunda relació de col·laboració i instaurem una confiança mútua.

Per a que tot això es doni oferim l'opció de poder construir conjuntament, famílies i professionals, el projecte de centre on han entrat a formar part i desenvolupem una sèrie d'aspectes per a afavorir-ho:

- Establim canals de comunicació que permeten conèixer el funcionament i el treball que es realitza en el centre (reunions, agenda, circulars, cartellera,...).
- Creem espais de comunicació individualitzats família - escola (entrevistes programades o a demanda).
- Integrem les famílies en el dia a dia de la llar d'infants (considerant l'aula com un espai que també poden compartir, participant directament en diferents propostes,...).
- Ens coordinem molt estretament amb l'AMPA per donar sortida a les propostes de participació i col·laboració de les famílies, vinguin des del centre o des de les pròpies famílies.
- Intentem dotar de funcionalitat i eficàcia necessària al Consell Escolar

Posem a disposició de totes les famílies de les llars d'infants els documents marc que ens regeixen: PEC, NOFC,... els quals els podran consultar dins de cada centre.

7.2.2 PLA DE COMUNICACIÓ AMB FAMÍLIES

L'organització i característiques de la nostra Llar potencia una relació diària amb les famílies, les entrades i sortides són un bon moment per l'intercanvi d'informació puntual sobre el mateix dia i són bons moments per crear un bon clima de confiança i seguretat tant amb les famílies com amb els infants.

A partir de les entrades i les sortides, es permet rebre i donar informació sobre l'infant. Aquesta, es veu complementada amb la llibreta personal, que ens permet anotar aspectes d'hàbits i d'higiene, així com de les situacions que hagin viscut els infants a l'escola. Es procura que les anotacions realitzades a la llibreta personal siguin significatives per a la família i impliquin una mirada individualitzada a l'infant. Poder tenir aquesta informació facilitarà poder parlar a casa sobre el que ha fet l'infant a l'escola. Alhora, les famílies poden escriure-hi tot allò que ens vulguin comunicar (conquestes fetes per l'infant, aspectes importants a tenir en compte aquell dia, activitats del cap de setmana...)

Una de les parts més important són els seguiments que es fan amb les famílies sobre el procés que està fent el seu infant. Aquest traspàs d'informació té els següents formats:

- **Carta compromís educatiu.** A les llars, hi ha formulada una carta de compromís educatiu amb les famílies. En aquesta carta s'expressen els compromisos que cada família i el centre s'avenen a adquirir per garantir la cooperació entre les accions educatives d'ambdues parts en un entorn de convivència, respecte i responsabilitat en el desenvolupament de les activitats educatives. Les famílies la coneixen un cop arriben al centre i fan l'entrevista amb les mestres tutores d'aula.

- **Llibreta personal (TOKAPP).** És un recurs que permet transmetre informacions diàries a les famílies sobre els àpats, descans, activitats, anècdotes, petits assoliments, coses que cal portar. Alhora també és un instrument on les famílies hi poden fer anotacions.
- **Entrevistes individuals amb la família.** Aquestes trobades de posada en comú del procés de l'infant es fan, com a mínim, una vegada durant el curs. Tot i així també es fan aquest tipus de reunions sempre que es consideri necessari o per part de la família o per part de la tutora.
- **Informe.** Es dona un informe a final de curs. Aquest document té format paper i està organitzat a partir de les àrees educatives que preveu el departament. És un recull del procés que ha fet l'infant durant el curs i els seus assoliments.

A part d'aquestes comunicacions que estan pautades poden haver-hi informacions puntuals que cal fer arribar a les famílies, tant qüestions del centre, com activitats i propostes que es fan en el municipi,... Per això ens dotem de correu electrònic, que és l'eina per a fer arribar informació puntual a les famílies, en casos puntuals s'utilitzen circulars en format paper. També es fa servir el facebook, el whatsapp, les cartelleres i les pissarres tant per informacions generals del centre com per les concretes d'aula.

7.2.3 ESPAIS FORMALS I INFORMALS DE RELACIÓ FAMÍLIA/ESCOLA

La forma de documentar la nostra activitat diària en les parets, cartelleres, aules, facebook... dona informació als pares i mares sobre el que fem i com ho fem, com entenem la nostra tasca educativa, quina visió tenim dels nostres infants i de les seves famílies, per tant considerem que són aspectes importants a tenir en compte en tots els centres.

A l'entrada de la llar d'infants trobem **La Cartellera**, un espai on es poden trobar tot tipus d'escrits, notícies relacionades amb el món de l'educació. També poden trobar-hi informacions sobre activitats per infants que es fan a la població i municipis propers. En aquest mateix espai hi ha la possibilitat que les famílies hi penguin documentació que ells mateixos han portat, fent un intercanvi d'experiències i de sabers.

Les **enquestes de satisfacció** són una eina de comunicació família - escola que passem a finals de curs (aproximadament durant el mes de juny) on les famílies poden valorar el seu grau de satisfacció sobre diferents aspectes de la llar d'infants (espais, materials, diferents serveis, equip de l'escola...) així com fer suggeriments i propostes de millora pel següent curs. Del resultat de les enquestes se'n fa un retorn al Consell Escolar del juliol.

ESPAIS FORMALS I INFORMALS

Com ja hem exposat, per a nosaltres la família esdevé l'eix central de la nostra intervenció com a primers responsables de l'educació dels infants. Aquesta és una tasca compartida entre família i escola, per aquest motiu creiem imprescindible fer partícips als pares i mares de la vida dels seus fills/es al centre.

Per tal que això sigui possible organitzem la vida del centre de tal forma que permeti la comunicació diària i fluida entre educadores i famílies, i promogui la seva participació.

Les famílies poden participar a l'escola segons els òrgans i funcions de cadascun. Mitjançant aquests poden aportar informacions, dubtes i suggeriments de tots els estaments representats.

El **Consell Escolar** és un organisme més formal on són representats tots els sectors que intervenen en el funcionament de l'escola (famílies, equip de l'escola i ajuntament). Es constitueix i funciona d'acord amb regulació específica: Llei orgànica 2/2006 d'Educació (LOE), Decret 282/2006, de 4 de juliol, pel qual es regulen el primer cicle de l'educació

infantil i els requisits dels centres i Decret 102/ 2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius que regula la renovació dels membres del Consell, i l'article 45 de la mateixa norma n'estableix la composició en els centres públics.

Aquest òrgan té funcions de coordinació entre totes les parts i a ell es poden fer arribar informacions, dubtes i suggeriments de tots els estaments representats. En molts casos són part participativa de les activitats i la vida de l'escola. L'educació dels més petits és una tasca compartida entre família i escola. Així doncs, pensem que és important dotar de contingut pedagògic aquests òrgans, interessa que les famílies puguin participar de la totalitat de la vida del centre i que conjuntament, ajuntament, famílies i educadores, i altres participants, anem fent un projecte compartit.

També és important que formin part dels espais més lúdics com la celebració de diferents actes del calendari festiu del curs (Castanyada, Carnestoltes...). També poden participar de propostes que es facin a les mateixes aules (explicació d'un conte, fer galetes...).

L'AFA: És l'entitat sense afany de lucre que agrupa els pares i mares de l'escola, reconeguda legalment en el Registre d'Associacions i les seves funcions estan regulades per Decret de la Generalitat de Catalunya.

El seu objectiu fonamental és contribuir a la millora de la qualitat de l'ensenyament que reben els infants de la llar d'infants.

El seu funcionament es basa en el diàleg i en la col·laboració amb els diversos sectors de la comunitat educativa.

A la Llar apostem per un AFA oberta, participativa, dinàmica, amb bona comunicació i flexible i amb recursos per gestionar dificultats concretes del centre; i per aquest motiu, des de l'equip directiu i educatiu sempre s'escoltarà i es dialogarà, es motivarà i animarà a les famílies a tenir més participació i decisió de tot allò que es desenvolupa al centre. L'AMPA ajuda a l'equip educatiu a que les famílies s'animin a participar en festes populars, activitats programades, sortides, etc

ALTRES ELEMENTS

Dia d'aniversari: celebrem l'aniversari de cada infant de forma individual, per tal de que comparteixi aquest dia tan especial amb els seus companys de l'aula i l'escola.

Documentació de l'escola: És un recull bàsicament fotogràfic que intenta donar informacions a les famílies sobre què fa el seu fill/a a l'escola, quines activitats es realitzen, i el procés que viu l'infant en aquest procés de descobriment.

Vídeos o presentacions gràfiques: Utilitzem el recurs de l'enregistrament de diferents situacions que es porten a terme a la llar d'infants, per tal que les famílies tinguin informació sobre com treballem però també de l'estada del seu fill/a a la llar d'infants.

Totes aquestes eines que posem aquí ajuden que hi hagi un bon clima de coneixement i confiança mutu i permet a les famílies participar en el dia a dia de l'escola; en propostes que fem nosaltres, que fan elles, sortides, excursions...

Així mateix, és imprescindible que les famílies contribueixin també en el funcionament de l'escola assistint a les convocatòries de reunions o entrevistes que fem. Igualment s'han de fer responsables del seguiment de les orientacions educatives del centre en aspectes com hàbits d'higiene i salut, assistència al centre i compliment dels horaris, i de conèixer les normes de funcionament del centre (explicitades en el NOFC) i col·laborar en la seva aplicació.

8: TREBALL EN XARXA

8.1 CONCEPTE DEL TREBALL EN XARXA

La vessant educativa i d'acompanyament en el desenvolupament i creixement integral de l'infant és responsabilitat de la família. Una família que forma part d'un entorn social, cultural i econòmic concret i amb característiques pròpies que el defineixen. Aquest entorn és tan important en el desenvolupament d'aquest infant com la pròpia família.; una vinculació a l'entorn pot oferir un ventall de possibilitats relacionals beneficioses per a tota la família.

A més a més, les necessitats canviants i l'heterogeneïtat de les famílies actuals han evidenciat als serveis d'atenció a les famílies i a la petita infància la necessitat de realitzar coordinacions amb altres serveis i entitats de la ciutat, per tal de donar una resposta vertebradora i transversal a les pròpies famílies.

Nosaltres proposem gestionar la llar d'infants des de la filosofia d'escola oberta a la comunitat, intervenint activament en la vida cultural, social i econòmica del barri i de la ciutat. Des de l'escola s'ha de fomentar la relació amb col·lectius i entitats socials i educatives, s'ha de realitzar un treball interdisciplinari amb d'altres professionals.

És de vital importància treballar de forma conjunta i coordinada amb determinats serveis municipals que, degut a les característiques dels infants i les seves famílies, influeixen de forma directa o indirecta en el desenvolupament d'aquests.

L'escola i el seu equip participarà de totes aquelles propostes i iniciatives a nivell educatiu que puguin anar sorgint a nivell de barri, poble o ciutat. La participació en aquestes propostes possibilita implicar la llar, i per tant a l'equip, famílies i infants, en la vida educativa comunitària, aconseguint així consciència en la responsabilitat educativa i social que la nostra tasca comporta.

A més a més, cal destacar que tot el treball en xarxa amb d'altres professionals educatius, sanitaris i socials, és una font enriquidora de formació permanent per tot l'equip educatiu. Poder relacionar-se amb d'altres professionals de l'educació i de la vessant més social proporciona altres punts de vista i moments de reflexió sobre tots els aspectes que envolten el desenvolupament integral de l'infant.

Per tot això, la nostra Llar valora molt positivament aquest tipus d'experiències i fomenta la participació i implicació dels seus serveis, tant per part de la direcció de l'escola com del seu equip educatiu i del conjunt de la comunitat educativa.

Creiem que tots els serveis d'atenció a la persona han de tenir un funcionament obert, flexible i adaptat a les necessitats socioculturals de l'entorn on estan ubicats, per tant la llar d'infants, com a institució i entitat dins d'una població, no pot viure aïllada del seu entorn ja que és en aquest on viuen de manera activa les famílies que s'atenen. A la vegada que no pot treballar sola, ja que hi ha molts elements a tenir en compte en l'educació i cura dels més petits, fet que s'enriqueix quan hi ha interacció i intercanvi amb altres estaments que treballen i/o atenen infants de 0 a 3 anys.

Sumar esforços, rendibilitzar recursos o compartir informació i coneixements són alguns dels principals valors del treball en xarxa. Es tracta de poder adoptar una actitud de treball pròpia i amb l'entorn més immediat que ha de permetre poder millorar l'eficiència del treball que es realitza, tant pel que fa a l'acollida, educació, cura i atenció dels més petits, com en el sentit de donar a conèixer què es treballa a la llar d'infants i de quina manera, per tal que l'activitat de la llar d'infants sigui coneguda per la comunitat on està ubicada, a la vegada que ha de servir per enriquir les activitats d'ensenyament – aprenentatge que s'hi duen a terme interaccionant amb l'entorn social.

8.2 XARXA ENTRE FAMÍLIES

L'intercanvi i la relació amb les famílies és un fet primordial ja que entenem l'educació com un valor global en el que tots els estaments que hi participen han d'interaccionar. Considerem que la llar d'infants ha de ser un punt de trobada entre les famílies, un punt d'intercanvi de coneixements i opinions que serveixi alhora, per poder expressar i canalitzar dubtes, malestars o alegries dels adults a que aquests puguin sentir-se millor, més còmodes, més satisfets i millor acollits; en definitiva, possibilitar espais que permetin l'aparició de vincles de comunicació entre les pròpies famílies, i entre famílies i professionals. La nostra Llar d'Infants ofereix diferents possibilitats a les famílies per establir una xarxa de relacions, no només amb els professionals que hi treballen sinó també amb elles mateixes. Aquest aspecte treballem de manera particular a cada servei, ja que les característiques de cada població, equip, famílies usuàries, espais i entorn són diferents i permeten unes possibilitats o unes altres. Alguns recursos per treballar la xarxa de famílies són:

Tallers en família

Promovem tot tipus d'activitats conjuntes entre infants i famílies amb l'objectiu de potenciar la relació entre elles. Aquestes activitats poden anar des de celebració de festes i aniversaris fins a dies de portes obertes a les famílies en què poden estar compartint un dia amb infants i professionals. Els Tallers també són un important espai on els nen, pares i educadors aprenen conjuntament, sobre diferents temes pedagògics (pintura, manualitats, jocs...)

8.3 XARXA SOCIOEDUCATIVA

La xarxa socio-educativa és un espai de vital importància pel treball conjunt amb els col·lectius de professionals de diferents àmbits. En definitiva, la finalitat és la de poder tenir un espai de reflexió conjunt sobre les necessitats actuals dels infants i les seves famílies per tal de poder donar una resposta integrada, vetllant per els seus drets i pel compliment efectiu de les seves necessitats. Hi ha moltes entitats, estaments amb els quals cal establir xarxa:

Regidoria d'Educació:

De ben segur que la coordinació amb aquesta és la més bàsica i la més imprescindible. És imprescindible una relació fluida i molt directa entre administració i empresa per dur a terme una gestió clara i transparent dels aspectes econòmics i educatius, sense oblidar que és l'Ajuntament qui marca les grans línies sobre les que s'ha de treballar i a les que l'empresa s'ha d'adaptar, sempre que això no n'alteri els valors principals. Tot i així la coordinació ha d'anar - fins i tot - més enllà dels aspectes més formals i burocràtics i ha de ser fluida per tal de poder integrar l'escola al territori

Xarxa educativa local:

On hi participen tots els agents educatius del territori amb l'objectiu de millorar la realitat educativa.

Equips Bàsics d'Atenció IES i Universitats:

S'estableix contacte amb centres on es cursa el CFGS d'Educació infantil (IES Milà i Fontanals, Acadèmia Igualada, ...), i amb universitats on es cursa la Diplomatura de Mestre d'Educació Infantil (Universitat Autònoma de Barcelona, Fundació Universitària de Manresa, ...), ja que és interessant col·laborar amb els estudiants en pràctiques. D'aquesta manera es fomenta també l'ensenyament - aprenentatge entre professionals i també és una bona manera de donar a conèixer la llar d'infants, el seu funcionament i un cop l'alumnat superi els seus estudis poder participar en la borsa de vacants i suplències d'Encís; doncs serà un professional que ja coneix la realitat de la llar d'infants, el mètode pedagògic, les característiques de l'entorn, etc.

Centres d'Educació Infantil, Primària i Secundària:

És molt important la relació que establim la Llar d'infants i l'escola d'Odena, per establir reunions amb les mestres de segon cicle d'educació infantil, així com activitats conjuntes.

Assistents socials (EBASP):

Caldrà mantenir un contacte permanent amb els assistents socials de referència per poder establir nexes que permetin treballar el funcionament general la Llar d'Infants i les necessitats genèriques de les famílies, l'elaboració de programes preventius i l'aportació que es puguin oferir a les famílies, preparant xerrades que acostin més informació i orientació a les mateixes amb temes relacionats amb l'accés a l'habitatge, la informació dels ajuts i com s'han de tramitar...

En els casos en què hi hagi indicis de situació de risc social detectats des de l'escola, s'informarà a l'assistent social per tal de poder iniciar el treball que es consideri oportú, establint si s'escau, un pla de treball conjunt. Aquesta relació haurà de ser fluïda i recíproca.

Equips d'Atenció Psicopedagògica (EAP):

La relació i vincle que es produeixi amb l'EAP és molt important, ja que aquest servei és el que ens permet derivar els infants que creiem que necessitaran un seguiment en la seva incorporació a la segona etapa d'educació infantil. Des de la llar d'infants hem de garantir que abans de la integració de l'infant a l'escola es tingui la màxima informació sobre quines són les seves potencialitats i facilitar la tasca de la nova educadora a l'aula i l'EAP juga un paper clau en aquest sentit.

En el cas que hi hagi infants amb necessitats educatives especials és important que un educador de l'EAP pugui veure'l dins de la llar d'infants i tenir una entrevista amb la tutora per tal que pugui preveure quines seran les seves necessitats al llarg de la segona etapa d'educació infantil.

8.4 XARXA SOCIO SANITÀRIA

L'educació i la cura dels infants i la tasca de vetllar per una bona atenció afectiva i de salut fa que sigui rellevant la creació d'una xarxa de treball conjunta entre llars d'infants i els professionals de la salut de diferents àmbits. La finalitat és la de poder tenir un espai de reflexió conjunt i garantir actuacions comunes i compartides.

- **Centre d'Estimulació, Detecció i Atenció Precoç (CDIAP)**

El treball en xarxa amb aquest centre ens ha de possibilitar fer un treball sobre els infants i les seves famílies amb mètodes de treball que permetin:

- Una avaluació global de la problemàtica de l'infant i la seva família: procés diagnòstic.
- Informació i orientació, suport i assessorament a la família.
- Atenció terapèutica a l'infant de forma individualitzada.
- Orientació i suport a les escoles d'educació infantil.
- Seguiment de l'evolució de l'infant.
- Col·laboració en els programes de prevenció i detecció

L'intercanvi d'informacions i opinions amb el CDIAP és totalment necessari. Els centres educatius esdevenen un escenari perfecte de detecció de possibles casos, però també hem d'estar oberts, i preparats per poder realitzar activitats lúdiques, motrius o de relació amb les famílies que puguin ajudar, complementar o incidir en les tasques o pautes que des del CDIAP donin a les famílies.

És imprescindible que sigui un treball coordinat, debatut i acceptat per ambdues institucions. Per tant caldrà tenir molt en compte els següents aspectes:

- Valoració d'aspectes del desenvolupament normalitzat dels infants segons l'edat. Què pot ser símbol d'alarma?
- Actuacions positives de la relació entre famílies i infants pel que fa a normes i límits.
- Criteris d'actuació amb els infants a partir d'aspectes de relació, de comunicació, d'evolució i com aquests aspectes poden influir de manera positiva en el desenvolupament normalitzat dels infants.

- **Centre d'Atenció Primària (CAP):**

Un dels reptes que ens marquem a la nostra Llar d'Infants es establir una relació directa amb el consultori mèdic d'Òdena per tal d'establir i acordar criteris en quant a mesures i normes sanitàries es refereix.

D'altra banda, pensem que és positiu establir espais de trobada per poder portar a terme un control de les vacunacions, crear un protocol per garantir la bona salut dels infants i el seguiment pediàtric per part de la família i establir un espai de participació a la llar d'infants dels diferents professionals de la salut per tal que puguin aconsellar en orientacions sanitàries referides a la salut preventiva.

8.5 XARXA SOCIOCULTURAL

Per la nostra llar és important que d'entrada, estigui arrelada al territori i per fer-ho cal partir des de la concreció fins a la generalització. Vol dir això que el primer pas del centre ha de ser el de fer-se valer com un actiu important per als barris i municipis de referència on està ubicat. L'educació 0-3 es mostra com un element important en la formació que l'individu rebrà al llarg de la vida i l'entorn del centre on es duu a terme aquesta educació l'ha de conèixer.

També és vital nodrir-nos, per les activitats d'ensenyament – aprenentatge, del que l'entorn immediat ens possibilita per tal d'enriquir-les i compartir-les. Així coneixerem el teixit sociocultural de la zona, amb el que s'establiran relacions segons els objectius a assolir.

Alguns exemples poden ser:

- **Agents culturals i cívics:**

Aprofitar els recursos de les entitats de l'entorn pot ser important per les llars d'infants, tant per enriquir les activitats d'ensenyament – aprenentatge pels alumnes, com per poder crear xarxa ciutadana per a les famílies.

- **Mercats i/o comerços propers:**

Més enllà de l'activitat comercial per la que han estat creades, els mercats, es converteixen en tota una font d'estímuls, de colors, d'olors.... per als més petits. Passejar pel mercat, sense la pressa de la compra del dia a dia es pot convertir en tota una experiència. Conèixer els comerços que tenim a prop també és important ja que es fa tot un treball de relació de l'entorn amb els infants que pot incloure visitar un supermercat, farmàcia o una llibreria....

Una de les nostres activitats de Tardor consisteix en anar al mercat del poble a comprar fruita de tardor per després poder-ne fer un tastet. El mercat del poble el realitzen els dimarts al matí. Per altra banda també gaudim de les parades de Sant Jordi on L'AFA de l'Escola Institut Castell d'Òdena ens ven els llibres de Sant Jordi per la Llar. Els infants surten a les parades a comprar el llibre per la seva aula.

8.6 COORDINACIÓ AMB ALTRES ENTITATS I EQUIPAMENTS

Les relacions amb altres entitats i equipaments educatius del municipi seran principalment dutes a terme per l'equip docent, per l'AFA i el Consell Escolar.

Un dels objectius importants és obrir el centre a l'entorn, al municipi.

L'escola ha d'estar oberta a la comunitat, intervenir activament en la vida cultural, social i econòmica del poble. Ha de facilitar l'atenció a les demandes socials, ha d'organitzar-se per gestionar-les, derivar-les. Interaccionar amb els altres agents de la comunitat.

L'escola ha de fomentar la relació del centre amb col·lectius i entitats de la població; ha de realitzar un treball interdisciplinari amb d'altres professionals i voluntaris que millori la seva tasca; ha d'establir relacions amb d'altres entitats i equipaments que permetin a l'infant conèixer la vida associativa del territori.

En aquest context, es proposen accions que es poden dur a terme per tal d'assolir els objectius explicitats anteriorment.

Indicadors que avaluen aquest procés:

- Nombre de contactes establerts
- Nombre d'accions previstes dutes a terme
- Continuitat dels contactes i/o reunions
-

Alhora, la Llar d'infants proposarà la participació en activitats educatives, proposades per l'Ajuntament adreçades a alumnes d'educació infantil i d'altres que estiguin relacionades amb:

- La sostenibilitat
- Coneixement de la natura: Realitzant visites als entorns naturals.
- La música i el teatre: Participant a les actuacions que es programin a la població.